LÜBNAN'DA SAĞ'IN ADAYI DEVLET BAŞKANI SEÇİLDİ

BEYRUT – Müslümanların engellemesine rağmen Lübnan Devlet Başkanlığına Merkez Bankası Müdürü ve sağcıların adayı Elias Serkis seçildi.

Serkis'nin ikinci turda, Sosyalist Lider Kemal Canpolat'ın desteklediği aday Raymond Edde'ye karşı 66 – 0'lık bir oyla seçildiği bildirildi. Buna karşılık üç oy da boş çıktı.

Öte yandan parlamento oylama için oturuma başladığı sırada, Meclis binası olarak kullanılan Yeşil hat üstündeki villanın dışında top ve havan ateşiyle çarpışmaların sürdüğü bildirildi. *(GENİŞ HABER 3'DE)*

9 MAYIS 1976 PAZAR 150 Krş. EKONOMİ

Politika

● *'1957'de Türkiye'yi ağır bir devalüasyona ve bunalıma götüren yöntemler tekrarlanıyor."*

● *"Hükümet seçime kadar durumu idare eder görünmek uğruna, ülke geleceğini ipotek ediyor."*

Ecevit: «İktidar, ekonomiyi iflâsa sürüklemektedir...»

■ CHP Genel Başkanı, Salı günü Fransız Radyosundaki bir açık oturuma katılmak üzere Paris'e gidecek.

ANKARA (Politika) – CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Cephe iktidarının ekonomik alanda, ülke için tehlikeli girişimler içinde bulunduğunu söyleyerek, "Cephe hükümeti elinde, Türk ekonomisi, dış ödeme olanakları bakımından bir yıl içinde iflâsa sürüklenmiştir" dedi.

Ecevit, MC iktidarının tehlikeli girişimlerini anlatırken, DP iktidarının 1957 yılında başvurarak Türkiye ekonomisinin dar boğaza sürüklediği politikayı MC'nin yeniden yürürlüğe koyduğunu söyledi. Ecevit demecinde, MC iktidarının aldığı bir kararla "kredili ithalat"a izin verdiğini, böylece, ülke ekonomisi üzerinden yabancıların denetimine yol açtığını belirtti. Ecevit, demecinde şöyle devam etti:

(Devamı 7.de)

Aytekin Kotil:«Istanbul'da CHP oyları yüzde altmışı aşacak»

● Örgüt toplantısında Topuz ve Baykal konuşma yaptı

CHP tüm ilçe temsilcilerinden oluşan İstanbul İl Örgüt toplantısı dün saat 11'de Beşiktaş ilçesi merkezinde yapıldı. "Kahrolsun faşizm ve onun destekçisi Amerikan emperyalizmi" "Yaşasın işçi sınıfının bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi" engelleri halkla beraber aşacağız." ri halkla beraber aşacağız" pankartlarıyla bezenen ilçe merkezi salonunda yapılan toplantıya CHP Genel Sekreter yardımcısı Ali Topuz Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Bahir Ersoy, Kemal Önder, Nadir Yavuzkan Ahmet Durakoğlu Parti Meclisi üyeleri Deniz Baykal, Orhan Birgit, Necdet Uğur, Erol Çevikçe ve Adil Ali Cinel ve partili belediye başkanları da katıldılar.

İl Başkanı Belediye Başkanı, Kadın kolu, Gençlik kolu ve İşçi komitesiyle, eğitim Komitesi başkanlarının örgüt çalışmalarını açıklayan konuşmalarıyla başlayan toplantı, daha sonra tüzük gereği

(Devamı 7.de)

Adana DGM amaç dışı faaliyet iddiasıyla sekiz dernek yöneticisini tutukladı

ELAZIĞ'DA, ÖĞRENCİ ÇATIŞMASINA HALK DA KATILDI. BEŞ YARALI VAR

■ *Ankara'da Manisa Öğrenci Yurdunda, saldırganlardan kurtulmak isteyen bir öğrenci beşinci kattan atladı, komaya girdi. 6 Mayıs gününü anan afişleri yapıştıran beş kişi gözaltına alındı.*

ELAZIĞ – Elazığ'da önceki gün gece Konaküstü semtinde öğrenciler arasında çıkan çatışmaya halk da katıldı. Beş kişinin yaralanmasıyla, 8 kişinin de göz altına alınmasıyla sonuçlanan olaydan sonra CHP Senatörü Hasan Yılman'ın evine dinamit atıldı.

Konaküstü semtinde çıkan çatışmada taraflar tabanca, dinamit lokumu, zincir, bıçak, sustalı ve demir çubuk kullandılar. Güçlükle bastırılan olaylar sırasında bir bakkal dükkanı tahrip edildi ve çevredeki bir çok evin camları kırıldı.

Olayların bastırılmasından sonra Ali Kemal (öğrenci) Hasan Toptaş (Bakkal), Mehmet Gedik (İstanbul'da kebapçı), Mehmet Yentürk (Almanya'dan izinli gelen işçi) ve polis tarafından isimleri açıklanmayan dört kişi daha göz altına alındı.

Yaralanan ve durumları ağır olan Saffet Genç, (İmam Hatip Lisesi öğrencisi), Fetih Gül, Yaşar Kulalp (izinli gelen asker), Şefik Sönmez ve Hasan Polat'ın durumlarının ağır olduğu hastahane yetkilileri tarafından bildirildi.

(Devamı 7.de)

İtalya'nın 13 bin nüfuslu küçük kasabası Gemona'da depremden ölenlerin sayısı 150'yi aştı. Enkaz altında hâlâ ölü ve yaralılar olduğu sanılıyor. Fotoğrafta onüç saat sonra enkaz altından çıkarılan Gemona'lı İnes Mattiazzi kurtulmuş olmasına şükrederken görülüyor. Geride, kasabanın yıkılmış olan 14'ncü asırdan kalma ünlü katedrali görülüyor. (Fotoğraf : Telefax - THA)

İtalya'da depremden en az 600 kişinin öldüğü açıklandı

GEMONA – Perşembe gecesi İtalya'nın Kuzeydoğu bölgesini sarsan şiddetli depremde ölü sayısının 600'e ulaştığı resmen açıklandı.

Hükümet yetkilileri enkaz kaldırma çalışmalarının sürdürüldüğünü, yaralıların 980 kişi olduğunu, ancak ölü sayısının artacağından korktuklarını söylediler.

Bu arada felâket bölgesinde hastalık salgınının patlak vermesini önlemek amacıyla helikopterlerle mikrop öldürücü ilaçların püskürtüleceği verilen haberler arasındadır.

Udine'in 26 kilometre Kuzeybatısın'daki Gemona şehri ise depremden en çok zarar gören bölgelerden biri oldu. Şehirdeki binaların yüzde sekseninin yıkıldığı, bu arada 14'ncü yüzyıldan kalma ünlü Katedralin ise sadece kübbesiyle ön cephesinin ayakta kaldığı bildirildi.

Forgaria, Mainove, Buia şehirlerinde de büyük ölçüde can ve mal kaybı meydana geldi. Kurtarma çalışmalarına iki bin 500 kişi, 700 cankurtaran arabası ve kamyonlar katıldı.

Deprem, Batı Almanya, Fransa, Belçika, Yugoslavya ve Avusturya'da da duyuldu.

BİR SANİYE LÜTFEN, SAYIN SÜLEYMAN DEMİREL

Başbakan'ın önceki gün gazetecilere söylediği bazı sözler, kendisine gerekli cevabın verilmesini zorunlu kılmaktadır. Sayın Demirel, Cumhurbaşkanı'yla yaptığı görüşmeden ayrılırken, "TRT'yi rejim düşmanlığı" yapmaktan kurtardıklarını, "rejim düşmanlarına hizmet eden bir müessese olmaktan" çıkardıklarını söylemiş ; MC öncesindeki TRT'yi açıkça rejim düşmanlığıyla suçlamıştır.

Konunun bizim açımızdan kişisel bir yanı da bulunması nedeniyle, Sayın Demirel'in geçmişteki benzer sözlerine cevap vermemeyi daha uygun bulmuştuk. Ancak, sayın Demirel'in bu konuda giderek daha mütecaviz davranması, kendisine rejim ve rejim düşmanlığı üzerine bazı noktaları hatırlatmaya bizi mecbur etmektedir:

(1) Demirel, kendisinden önceki TRT'yi "rejim düşmanlığıyla, gençliğin ahlakını bozmakla, bölücülük yapmakla" suçlamış, bunu bir yazılı belge haline getirmiş, kararname olarak Cumhurbaşkanı'na imzalatmıştı.

Sayın Demirel'in önceki günkü sözlerini de içeren bu iddianame, Yüksek Mahkeme kararıyla bir "iftiraname" olarak ortaya konmuş, Mahkeme, Demirel iftiranamesini, iftiranın sahibi Sayın Demirel'in önüne bir paçavra gibi fırlatıvermiştir. Çünkü Demirel'in önceki günkü sözleri gibi sözkonusu "kararnamesi" de, tümüyle yalandan ve iftiradan ibarettir ; yalan ve iftira olduğu Yüksek Mahkeme kararlarıyla saptanmıştır.

(2) Herkes Adaletten ve hukuktan sayın Demirel gibi korkmaz ; alnı açık olanlar Adalet merciilerinden kaçmaz, bilakis, Adalete başvurarak kendi haklarındaki iddiaların hukuken araştırılmasını ister.

Sayın Demirel'in önceki gün tekrarladığı "rejim düşmanlığı" iddiası için, biz Adaleti Demirel gibi yorumlamadığımızdan ve alnımız açık olduğundan, hem Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığına hem de Cumhuriyet Savcılığına başvurmuşuzdur. Altında, Demirel ve Bakanlarının imzası bulunan "iddianamenin" hakkımızda suç ihbarı kabul edilerek soruşturma açılmasını bizzat istemişizdir.

Her iki adli merci de, söz konusu Demirel Patentli iddiaların iftiradan ibaret olduğunu görerek, soruşturmayı gerektiren hiç bir konu bulunmadığını saptamış; karara bağlamıştır.

Ama kendi hakkındaki suiistimal iddiaları için savcılara başvurup tahkikat isteyecek güven ve yürek sayın Demirel'in neresinde...

Şimdi biz diyoruz ki, sayın Demirel sadece bir iftiranameyi hazırlatıp imzalamanın, hukukun indinde müfteri durumuna düşmenin, bu iftirayı zaman zaman tekrarlamanın sorumlusu değildir. Türkiye'de demokratik rejime hukuk devletine, ahlâk normlarına en büyük tehlike, bizzat sayın Demirel'in kendisidir:

(1) Sayın Demirel, hukuk devleti deyimini kullana kullana, aslında ve bizzat hukuk devletini Türkiye'de yıkmaktadır. Bir yandan hukuk devleti şarkıları söyleyip öteyandan Mahkemeleri ve hukuku hiçe saymak, ancak çok belirli sayıda kişinin yapabileceği türden bir iştir. Sayın Demirel gibilerinin. Sayın Demirel'in iktidarı, Yüksek Mahkeme kararlarını Anayasanın âmir hükmüne rağmen ayakları altına alan, Mahkeme kararlarını her alanda çiğnemekten ve çiğnetmekten özel yarar uman bir iktidardır.

Mahkeme kararlarını ısrarla uygulamayan ve cebren

(Devamı 7.de)

İsmail Cem

Alt Komisyon çalışmadığı için;

EMEKLİLİK İKRAMIYELERİ İLE İLGİLİ TEKLİFİN YASALAŞMASI GECİKİYOR

ANKARA – Memur emeklilik ikramiyelerinin 30 maaşa çıkartılmasına ilişkin kanun teklifinin sevk edildiği alt komisyon çalışamadığı için, teklifin kanunlaşması gecikiyor.

Bilindiği gibi, teklif, Millet Meclisi Genel Kurulunda ele alınarak bazı maddeleri kabul edilmişti. Ancak, teklifin emeklilik ikramiyesinin 30 maaşa çıkartılması ve 1970 öncesi emeklilerinin intibaklarının yeniden yapılması hükümlerini taşıyan iki maddesi plan komisyonu tarafından geri alınmış CHP'li üyelerin verdikleri önergelerle birlikte beş kişilik bir alt komisyona sevk etmişti. CHP'li üyelerin verdiği önergelerde emeklilik ikramiyesinin hesaplanmasında brüt maaşın dikkate alınması ve 1970 öncesi emeklilerinde tavansınırının kaldırılması öngörülmüştü.

ALT KOMİSYON NE YAPIYOR ?

Verilen önergeleri gözden geçirecek olan alt komisyonun kurulmasına CHP'li grup yöneticileri karşı çıktılar. CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Ali Nejat Ölçen THA muhabirine "aslında MC'li üyeler teklifi geciktirmek için komisyonda geri almışlardır. Madem teklif geri alındı, Plan Komisyonunda görüşülebilirdi, bir alt komisyonun kurulması teklifin kanunlaşmasını geciktirmekten başka bir işe yaramaz. Zaten alt komisyon toplanıp çalışamıyor" dedi.

Erbakan: «İslam konferansının muhteva olarak müslüman ülkelere faydalı olması ümidindeyiz»

■ *Başbakan yardımcısı"25 yılda 72, MSP'nin gayreti ile iki yılda 172 İmam Hatip Okulu açıldı" dedi.*

ANKARA – MSP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan partisinin İslam konferansında şekil üzerinde durmayacaklarını belirterek "muhteva itibarıyla, konferansın Türkiye ve bütün müslüman ülkelere faydalı neticeler vermesinin gayretini gösteriyoruz" dedi.

Partisinin Ankara'da toplanan Orta Anadolu Yeşil Irmak Belge Toplantısında lafla kalkınma olamayacağını söyleyen Erbakan, manevi kalkınma konusuna da değindi ve "bu memlekete 25 yılda 72 İmam Hatip Okulu açıldı. MSP'nin gayretleri ile çok şükür iki yılda 172 adet İmam Hatip Okulu açıldı" dedi

YÜKSEK FİYAT'A TEPKİ BÜYÜYOR

Irak petrol vermek için, borcun ödenmesini istiyor

ANKARA – *(Politika)* · Irak ham petrol vermek için, öncelikle birikmiş borçlarının ödenmesi gerektiğini Türkiye'ye bildirdi. Bu arada, Türkiye'nin Irak'tan yüksek fiyatla ham petrol almak için anlaşmaya varması tepkilere yol açtı. Enerji ve Tabii Kaynaklar eski müsteşarı Teoman Köprülüler, "İktidarın öncelikle yabancı petrol şirketlerini düşündüğü anlaşılıyor" dedi Köprülüler şöyle devam etti:

"1975 yılında, daha üstün kaliteli petrol için Libya ile anlaşma yaptık. Ayrıca Cephe İktidarının yaptığı anlaşmaya göre fiyatı da çok düşüktü. Şimdi petrol yasasına ve hazine çıkarlarına aykırı olarak yüksek fiyat üzerinden Irakla anlaşma yapmış bulunuyorlar. Buna karşı çıkan ve hazineyi koruyan üç görevli, yerlerinden alınarak cezalandırıldı. Bu da gösteriyor ki yağmaya karşı çıkanlar, cezalandırılıyorlar. Yabancı petrol şirketlerinin desteğiyle iktidar olanlar, onların çıkarlarını ulusal çıkarların önünde tutuyorlar."

Irak, Türkiye'ye başvurarak petrol alımı nedeniyle önemli miktarda borcunun bulunduğunu bildirdi. Irak yeniden petrol verebilmesi için birikmiş olan ve önemli mik –

(Devamı 7.de)

Türkler: "TRT Anayasa ve emekçilere meydan okuyan bir kurum haline getirildi,,

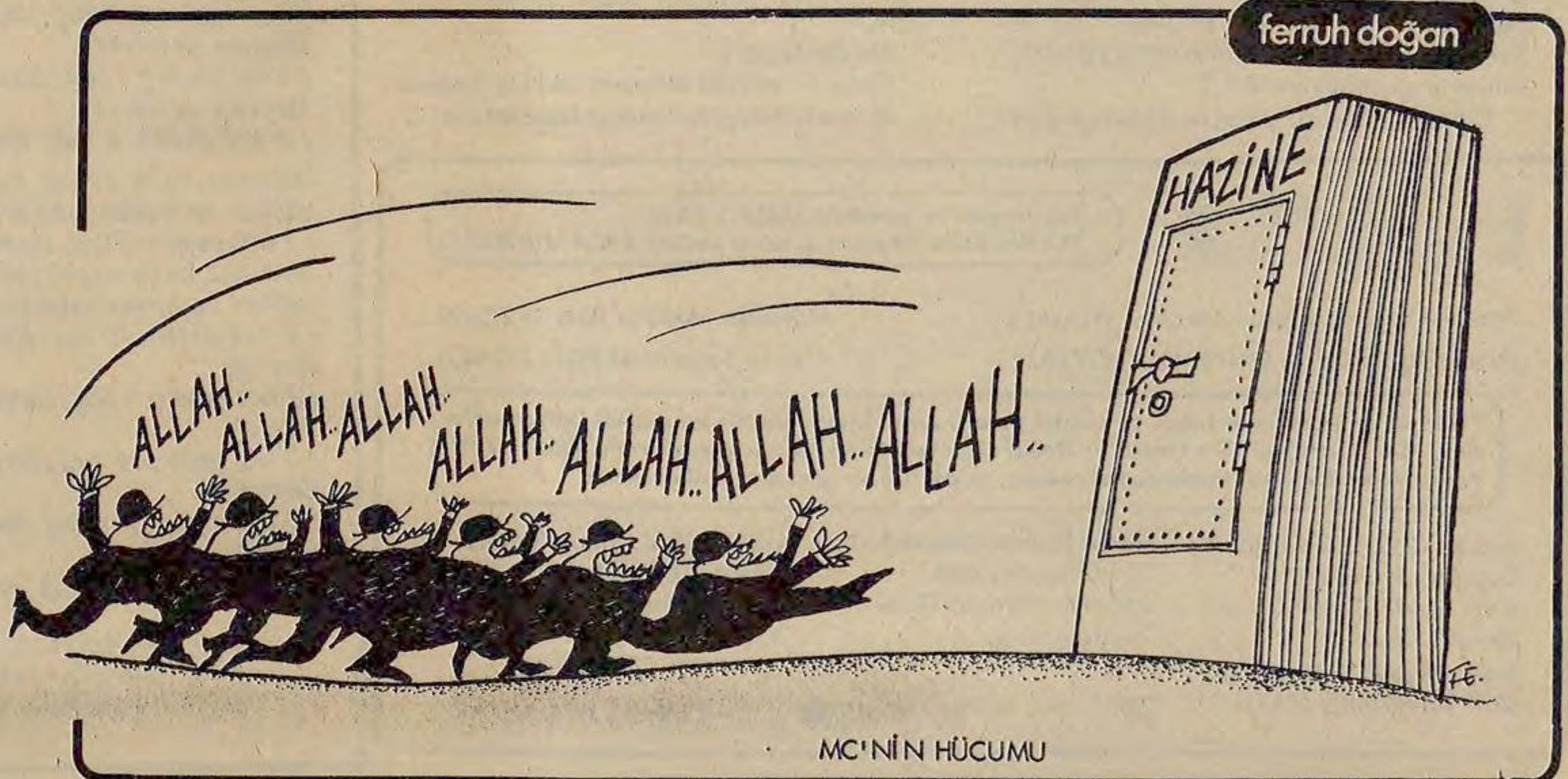
DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler dün yayınladığı yazılı demecinde 1 Mayıs İşçi By zılı demecinde 1 Mayıs İşçi Bayramı gösteribinin yansıtılmasında TRT'nin olay ve yorumlarda tarafsızlık ilkesini çiğnediğini belirterek, "TRT, MC iktidarıyla beraber Anayasaya ve emekçi halka meydan okuyan bir kurum haline getirilmiştir" dedi.

Türkler'in dün yayınladığı yazılı demeci aynen şöyle :

"Danıştay Dava Daireleri ve 5. Dairesinin kesin kararını açıkça çiğneyen ve "davadan döneni vurun" diyebilen faşizm yanlısı bir siyasal kuruluşa duyduğu hayranlığı gizlemeyen bir yönetim, TRT'yi bir yıldır işgal etmektedir. MC iktidarının işbaşına getirdiği bugünkü işgalci yönetimin hukuk dışılığı öylesine açıktır ki, TRT'nin yasa dışı müdürü Danıştay'ın 108. kuruluş yıldönümü törenine bile çağrılmamıştır.

MC iktidarının işgalci TRT yönetimi, yaptığı yayınlarla, "her türlü radyo ve televizyon yayımları, tarafsızlık esaslarına göre yapılır" diyen Anayasa'nın 121, maddesini çiğnemektedir. Ayrıca, "Milliyetçi Cephe" iktidarı yanlısı hukuk dışı TRT yönetimi, hiç bir gücü ve temsil yetkisi ol-

(Devamı 7.de)

MC'NİN HÜCUMU

Okuyucudan Yankılar

MÜREFFEH TÜRKİYE

Bozuk ve adaletsiz bir tarım düzeninin her yıl milyonlarca insanı henüz yeterince iş alanları açılmayan büyük kentlere göç etmeye zorladığı; bozuk bir arsa, konut ve yerleşme düzeninin büyük kentleri üstüste yığılmış yapılarla ve yoğun dumanla doldurduğu, nefes almayı zorlaştırdığı; bozuk bir enerji ve yakıt düzenininin sanayimizi enerjisiz kalmakla tehdit ettiği; tümüyle bozuk bir ekonomik ve sosyal düzenin, milyonlarca insanı işsiz bıraktığı, aç ve soğukta bıraktığı, paralı hale getirilen yüksek öğrenimden yararlanamaz duruma soktuğu bir ortamda, kalkınmadan, müreffeh Türkiye yaratmadan bahsetmeyin beyler, yakışmıyor bu sizlerin ağzına...

Bütün mesele, toplum yararını, bireylerin çıkarından; insan mutluluğunu, sağlığını, esenliğini, özel girişimin kolay kazanç isteğinden önde gözetirken özgürlüğüde feda etmenin yolunu bulabilmektedir. İnsan kişiliğini serbestçe geliştirebilmenin yolunu bulabilmektedir. İnsana insanca bir değer verebilmektir.

İrfan Yılmaz-MERSİN

–Memnun olmayan gider, Avrupa'da okur !

Dangalaklık üstüne

TAŞ
Çetin Altan

Türkiye'de epey dangalak olduğu kanısı oldukça yaygındır. Fındıkçı Ferhunde Pepe Hurşit'le seviştiği geceden beri baygındır. Hoca İsmail efendi sakalından ötürü mahallede saygındır.

Değerli araştırıcılardan Hüsrev Budanmışsarmaşığatırmanamazoğlu dangalaklık üstüne yaptığı bir araştırmada varmış olduğu sonucu şöyle açıklamaktadır:

– Hiç bir dangalak dangalak olduğunu bilemez. Ancak dangalağın dangalak olduğunu ondan daha az dangalak olan anlıyabilir.

Evde her zaman beş altı yumurta bulundurmakta yarar vardır. Çünkü öğle yahut akşamüstü karnı aç bir tanıdık şıp diye damlıyabilir.

Dangalakların en büyük özelliği hiç bir şeyi derinliğine bilmemek ve kafasının eşşek kafası olduğunu saklamak için sert olmaktır. Dul Remziye'nin de en büyük hüneri sık sık zamparasından gebe kalıp herifin başına dert olmaktır.

Dangalak laf bulamadığı zaman :

– Bu vatanı kurtarmalıyız diye bağırır. Vatanı kurtarmalıyız diye bağırmazsa, önce ahlâkı kurtarmalıyız diye bağırır. Önce ahlakı kurtaralım diye bağırmazsa, yabancıların iyi taraflarını bırakıp kötü taraflarını alıyoruz, diye bağırır. Yabancıların iyi taraflarını bırakıp kötü taraflarını alıyoruz diye bağırmazsa, sallandır iki kişiyi de bak her şey nasıl düzeliyor, diye bağırır. Ama mutlaka bağırır. Fırsat bulunca da el altından eşi dostu, akraba taallûkatı ve takım taklavatı avantaya çağırır.

Dangalak matematik, fizik, kimya, biyoloji, sosyoloji, psikoloji, iktisad hukuk tarih, coğrafya, edebiyar, sanat ve felsefe bilmez. Sallandır iki kişiyi her şey düzelir demeyi bilir. Yaşasın demeyi bilir, kahrolsun demeyi bilir. Dangalağın elinden ancak bu kadarı gelir.

Dangalak dangalakla iyi anlaşır. Ondangalağa on dangalak daha eklenince dangalaklık kalınlaşır. Dangalaklık kalınlaştıkça beyinsizlik yalınlaşır. Saka Yakup su taşır. Ciğerci Murat kıçını kaşır. Demokrasiyi tutsak almışsan, dangalakları da çayıra salmışsan, hiç duma çal çırp ortalığı soy, sovana çevir, ne bulursan aşır. Doğrusu dangalaklığın böylesine siyasetçiliğin de böylesi yaraşır.

Bu arada neyi nerden tutacaklarını şaşıranlar da özgürlüğü kurtarmak için savaşır.

Musluğun başına geçtin mi önce güğümleri doldur, sonra havuzu, gerisini de kendi bahçene taşır.

Dangalaklık ayrıca bulaşıcıdır. Dangalağın yanında hemen herkes ya biraz aptallaşır, ya biraz salaklaşır. Mercimek İhsan ne zaman Neriman'ı çarşıda görse doğru yanına yaklaşır.

Emekli Prof. lardan Mekânzade -i Rumuzul Ahmet bin Sadakullah dangalakların kendi kültürlerine sahip çıkmasını önermiştir. Bu kültürün tahrat bezlerinin fistoları üstündeki etkisi tartışılamaz. Eski Kavanin müdürlerinden İpsala'lı Sarı Hüsameddin efendinin torunu Hidayet Pürhassa basur olduğu için ne kadar dua etse namaz kılamaz.

Alman şar kıyatçılarından Şultz von Herning "Samî toplumlardaki uçurtma tekniğinde kuyruğun rolü" adlı yapıtında dangalaklığın demokrasi düzenlerine yaptığı katkı üstünde de durmaktadır. Vatanı kurtarmak isteyenlerden biri, söylendiğine göre yine bir plan kurmaktadır. Babadan kalma piştovu olanlar istediklerini, istedikleri zaman, istedikleri gibi vurmaktadır.

Şult Von Herning "Samî toplumlardaki uçurtma tekniğinde kuyruğun rolü" adlı yapıtında şöyle demektedir:

– Dangalaklığın demokrasiye en büyük katkısı, demokrasiyi ince ince doğradıktan ve palavrayla karıştırıp ateşte bir güzel kavurduktan sonra dolma yapmak olmuştur. Bu dolmayı yiyenler önce isal, sonra da kel olmuştur.

Saime bu ayda üstünü görmeyince pek sarsılmış saçını başını yolmuştur.

Dangalaklıkda on şey çok önemlidir:

1 – Organizasyon
2 – Özen
3 – Estetik
4 – Seviye
5 – Bilimsellik
6 – Sorumluluk
7 – Aşama
8 – Yaratıcılık
9 – Üstün çaba
10 – Metod, enerji, Çemberlitaş, Gedikpaşa, Guraba...

Ve bittabii, bilâkis, hayhay, sanırsam, bilemem ki, galiba...

Dangalaklığın daha bir çok ayrıntıları vardır. Ağustos yaz, Şubat, kış, Mayıs bahardır. Dangalaklık üstüne söyleyeceklerim bugünlük bu kadardır.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

● Recep BİLGİNER

Hesap verecek yerde hesap soranlar

Kutsal kitaplar, insanların eşitliği üstüne Tanrı buyruklarını yansıtır. Ama dinleyenkim, yaşamlarını ve erklerini bu buyruğa dayandıranlar bile dinlemezler Tanrı buyruğunu. Siz kutsal kitaplarda yazılı olanların Tanrı buyruğu olmadığını söyleyince dinsizlikle suçlanırsınız da, o buyruğu çiğneyenler, yani hiçe sayanlar, nedense, din bekçisi sayılırlar.

İnsanların, dünya işlerini düzene sokan yasalar karşısındaki tutumu da aynidir. Bazı yasaların, çağımızın anlayışı içinde, eskimişliğini öne sürersiniz sizi suçlarlar. Kim yapar bunu, o yasaları hiçe sayanlar, uygulamayanlar. Yasa eskimişse, hiç olmazsa, fikir planında geçerliliğini yitirmiştir. Yapılacak iş, o yasanın yerine yenisini yapmaktır. Birde, yasaları uygulamayanlar ya da taraflı uygulayanlar saygın kişi oluyorlar da, yasayı eleştirenler, değişmesini isteyenler suçlanıyor ülkemizde.

İnsan Hakları Evrensel bildirisinin yayımlanmasından bu yana 187 yıl geçmiş. Ne diyor o bildiride : İnsanın doğal, başkasına devredilemez ve zaman aşımına uğramaz kutsal hakları şöyle sıralanıyor" İnsanlar özgür ve eşit haklara sahip olarak doğarlar ve daima öyle yaşarlar. Her siyasal topluluğun amacı, insanın doğal ve zaman aşımına uğramaz haklarını korumaktır. Bu haklar, özgürlük, mülk edinme, güven ve zulme karşı baş kaldırmadır. Bütün vatandaşlar kanun gözünde eşit olduklarından erdem ve yeteneklerinden ileri gelenden başka hiç bir fark gözetilmeksizin herbiri yeteneklerine göre, bütün şeref, makam ve hizmetlere eşit biçimde kabul olunurlar, v.b.

Acaba, 187 yıl sonra, özellikle ülkemizde durum böyle mi? Başka ülkelerde de bu sorunun cevabı olumsuz olsa bile, biz önce kendimizi kendi durumumuzu düşünmek zorundayız. İnsan ve vatandaş bildirisinin bir başka maddesinde "Düşünce ve fikirlerin serbestce alınıp verilmesi, insanın en kutsal haklarından bulunduğundan her vatandaş düşündüğünü serbest olarak söyleyebilir. "Bizim yürürlükte Anayasamızda da böyle yazar yazmasına ama, herkes düşündüğünü serbestçe söyleyebiliyor mu? Yazıp yayabiliyormu? Bir yandan bu hak verilmiştir vatandaşa, öte yandan yasaklarla çevrilmiştir vatandaş !

Sözü, İngiliz düşünürlerinden Thomas Pain'in "İnsan Hakları" adlı yapıtındaki bazı düşüncelerine getirmekistiyorum. Pain kitabı, ilk kez, 1790 yılında Londra'da yayımlamış. Milli Eğitim Bakanlığı Klasikler Dizisinden olarak, ülkemizde de, 1954 yılında Türkçesi yayınlanmış. Eh Pain'in fikirlerini aktarmakta, zaman aşımı yönünden dokunulmazlık var.

Thomas Pain "Bir ulusun özgürlüğü sevmesi için onu bilmesi yeter. Özgür olması için de özgür olmayı amaçlaması yeterlidir." Bu sözler, ülkemizde, halkımızın uyanış yönüne çok uygun düşüyor, de ğil mi?

Yazar, düşünceleri arasında, geçmişten örnek alınmasını salık verirken, gelecektede bugünden örnek alınacağını hatırlatıyor. Acaba, gelecek kuşaklar, bizdeki bazı yönetici ve politikacıların bu günlerinden nasıl bir örnek alacaklar ? Utançlarından yüzleri mi kızaracak ? Okuduklarına inanmak istemeyip gözlerini mi kapayacaklar ? Yoksa, geçmişten kendilerine, çok fena bir sosyal koku gelircesine, midelerinin bulanmaması için burunlarını mı tıkayacaklar ?

Çünkü hiç kimse, yarın ne olacağım diye düşünmediği gibi, yarın nasıl anılacağım sorusuna da boş veriliyor. Ne cesur bir sorumsuzluk bu !

Bazı para canlıları, geleceğimi güvence altına alacağım diye, ölçüsüz para ve mal edinme çabasındadır. Ama, sonunda, kendisi, malından önce yıkılıp gider. Geride bıraktıkları da mirascıları arasında, hemen bölüşülür. Çoğu zaman mirascılar birbirlerine düştükleri için, malı kendilerine bırakanlara hayır duası bile etmezler. Sosyal ve siyasi alanda durum daha başkadır. Örnek davranışlarıyla, geleceğe iyi isim bırakanlar, hep hayırla anılırlar.

Bizde, Hükümet, halk ilişkileri, elektrik kesilmeleri gibidir, düzenli ve belli ölçüler içinde yürümez. Kesilir, kopar, karışır. Anayasanın yorumlanması ve uygulanması da öyle. Aslında, Anayasa milletin malıdır ve milletin anladığı yönde yorumlanıp uygulanması gerekir. Ama, hükümet, ya da hükümetler böyle düşünmez. Hatta bazan Anayasa ile Hükümet birbirine karışır. Thomas Pain bu konuya şu açıklığı getirmiş daha 1790 yılında: "Anayasa bir Hükümet tasarrufu değil bir Hükümetin kurucusu olan milletin tasarrufudur." Ülkemizdeki uygulamaya göre, Pain'in 186 yıl önceki düşüncesi bizden ne kadar ileri. "Milletin verdiği her iktidar bir emanettir" sözünü, iktidar tutkunlarına bir özdeyiş biçiminde aktarsak iyi olur.

Ama, eskilerin, dili biraz eskimiş de olsa, çok yerinde bir sözü var "Varak-ı mihr-i vefayı kim okur, kim dinler "Şimdi böyle oldu. Ve üstelik demokrasi adına, demokrasi döneminde böyle oldu. Hiç kimsenin, yazılanlara, söylenenlere, hatta olup bitenlere aldırdığı yok. Sonu nereye varacak bu gidişin?

Şimdi geliyorum Pain'in hükümet hakkındaki yargısına : "Hükümetin sağlamlığı, kendi içindeki bir şeye değil, milletin sevgisine ve milletin hükümeti tutmak konusunda, duyduğu ilgiye bağlıdır." Doğru bir söz. Halk özdeyişte "Doğru söze Hacı emmin ne desin" diye söyler ama, bu doğru söze hükümetin ne diyeceği bilinmez. O, 186 yıl öncesinden bilincine varılan bir gerçeğin tersine "Biz kendi içimizde tutarlıyız" gibi bir edebiyata sarılıp gider.

Çünkü, gene, yukarıya bazı cümlelerini aktardığım kitapta, yazar şöyle sürdürüyor : "Hükümet, herhangi bir şahsın veya şahıslar topluluğunun kendi kazancı için kurup işlettiği bir ticaret olmayıp, tamamen verenler adına -yani halk adına - elde tutulan ve daima geri alınabilen bir emanettir. Hükümetin kendiliğinden haiz olduğu haklar yoktur, hepsi vazifedir."

Ama bizde, hükümetin hakları vazifesinden önce geliyor. Daha gerçekçi bir anlatımla, hükümet, vazifesini unutup hak peşinde koşuyor. Vazifesi de, halkın eğilimi yönünde, bir yöntem uygulamaktır. Yani açıkcası, bizde hükümet, ya da hükümet adamları, halktan buyruk alacakları yerde, halka buyruk vermeye kalkışıyorlar. Kendilerine göre, gerekçe de hazır: Anayasa böyle buyuruyormuş. Oysa ne diyor Thomas Pain" Anayasa, hükümet icra edenlerin değil milletin malıdır."

Ne demiş şair:

Onlar ki verirler dünyaya akl ile nizamat
Bin türlü teseyyüp bulunur hanelerinde...

sekreter aranıyor

Seri daktilo yazabilen, dosyalama bilgisine sahip tecrübeli bayan eleman

Müracaat :
ajanstek
Reklamcılık A.Ş.
Abidei Hürriyet Cad. Hasat Sok. No.2 Kat.2-3 Şişli-İstanbul

İstanbul Sağlık Kurumları
Satınalma Komisyonu Başkanlığından

İstanbul Sağlık Kurumlarından İstanbul Göğüs Cerrahisi Merkezinin I,2I0.000.- lira keşif bedelli teshin merkezi ve mutfak tesisatı onarımı işi 2490 sayılı Kanunun 3I nci maddesine göre kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme ihalesi 2I.5.I976 Cuma günü saat II.30 da İstanbul Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü binasında toplanacak olan komisyon tarafından yapılacaktır.

İsteklilerin cari yıla ait Ticaret Odası vesikalarıyla 50.050.- liralık muvakkat teminatlarını yatırdıklarına dair bir belge ile Yapı İşleri Birinci Bölge Müdürlüğünden üç iş günü öncesi alacakları iştirak belgelerini de içerisine koymuş olarak usulüne uygun hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale gün ve saatinden bir saat öncesine kadar Satınalma Komisyonu Başkanlığına vermiş olmaları gerekir.

Bu işe ait şartname Satınalma Komisyonu Başkanlığında görülebilir.

Postada meydana gelecek gecikmeler kabul edilmez.

Basın:I575-919

İstanbul Sağlık Kurumları
Satınalma Komisyonu Başkanlığından

İstanbul Sağlık Kurumlarının I976 Malî Yılı ihtiyaçları için satınalınacak aşağıda cinsi, miktarı, muhammen bedel tutarları ilk teminatları ile ihale gün ve saatleri gösterilen yiyecek vesair maddeler 2490 sayılı Kanunun 3I nci maddesine göre kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme ihaleleri İstanbul Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü binasında toplanacak olan Komisyon tarafından yapılacaktır.

İsteklilerin cari yıla ait Ticaret Odası vesikaları ile geçici teminatlarında içerisine koymuş olarak usulüne uygun olarak hazırlıyacakları kapalı zarflarını aşağıda cinslerin hizalarında gösterilmiş olan ihale gün ve saatlerinden bir saat evveline kadar Satınalma Komisyonu Başkanlığına vermiş olmaları gerekir.

Bu işlere ait şartnameler Satınalma Komisyonu Başkanlığında görülebilir.

Postada meydana gelecek gecikmeler kabul edilmez.

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedel Tutarı	İlk teminatları Tutarı	İhale gün ve saatleri
Temizlik maddeleri (I nci gurup I Sağ. Kurumu için)	9 Kalem	30I.950. - TL.	I5.828. - TL.	I7.5.I976 Pazartesi günü saat: II.00 de
Temizlik maddeleri (2 nci gurup I8 Sağ. Kurumu için)	I2 "	4.009.I75. - TL.	I34.025.25 TL.	" " " " "
Dondurma (I Sağlık Kurumu için	2 "	28.000. - TL.	2.I00. - TL.	I8.5.I976 Salı günü saat: II.00 de
Tavuk eti, günlük mutfak yumurta (I. nci gurup I. Sağ. Kurumu için)	3 "	477.500. - TL.	22.850. - TL.	20.5.I976 Perşembe günü saat: II.00 de
Tavuk eti, günlük mutfak yumurta (2 nci gurup I8 Sağ. Kurumu için)	3 "	2.9I3.050. - TL.	I0I.I4I.50 TL.	" " " " "
Memba suyu (İyi su) (I Sağlık Kurumu için)	I "	I27.500. - TL.	7.625. - TL.	2I.5.I976 Cuma günü saat : II.00 de
Yazlık kışlık yaş sebze ve meyva (I nci Grup I Sağ. Kurumu için	55 "	I.I66.275. - TL.	48.738.25 TL.	24.5.I976 Pazartesi günü saat: II.00 de
Yazlık kışlık yaş sebze ve meyva (2 nci Grup 4 Sağ. Kurumu için)	53 "	3.I86.I25. - TL.	I09.333.75 TL.	" " " " "
Yazlık kışlık yaş sebze ve meyva (3 üncü Gurup 7. Sağ. Kurumu için	56	6.599.I07.50 TL.	2II.723.25 TL.	" " " " "
Yazlık kışlık yaş sebze ve meyva (4 üncü Grup 7 Sağ. Kurumu için)	52 "	2.770.766.25 TL.	96.873. - TL.	" " " " "
Sakatat (I nci gurup I Sağ. Kurumu için)	6 "	I72.750. - TL	9.887.50 TL.	28.5.I976 Cuma günü saat : II.00 de
Sakatat (2 nci gurup 5 Sağ. Kurumu için)	6 "	33.5I0. - TL.	2.5I3.25 TL.	" " " " "
Hayvan yemleri (I nci gurup I Sağ. Kurumu için)	9 "	67.850. - TL.	4.642.50 TL.	3I.5.I976 Pazartesi günü saat : II.00 de
Hayvan yemleri (2 nci gurup 4 Sağ. Kurumu için)	5 "	II9.862.50 TL.	7.243.I5 TL.	" " " " "
Hububat, kuru erzak, kuru yemişler yağlar ve kahvaltılıklar. (I nci gurup I Sağ. Kurumu için)	45 "	I.88I.620. - TL.	70.I98.60 TL.	I.6.I976 Salı günü saat: II.00 de
Hububat, kuru erzak, kuru yemişler yağlar ve kahvaltılıklar. (2 nci gurup I8 Sağ. Kurumu için)	46 "	I9.I28.627.50 TL.	587.608.85 TL.	" " " " "
Ekmek (I nci gurup I Sağ. Kurumu için)	I "	745.603. - TL.	33.574.I2 TL.	3.6.I976 Perşembe günü saat: II.00 de
Ekmek (2 nci gurup 4 Sağ. Kurumu için)	I "	I.287.26I.65 TL.	52.367.85 TL.	" " " " "
Ekmek (3 üncü gurup 7 Sağ. Kurumu için)	I "	4.570.765.69 TL.	I50.872.97 TL.	" " " " "
Ekmek (4 üncü gurup 7 Sağ. Kurumu için)	I "	I.32I.9I0.26 TL.	53.407.3I TL.	" " " " "

Basın:I4786

Tavzih 24/4/976 tarihli nushanızın 4.sayfa 1-2-3-4-5 sütunlarında çıkan bu ilan 8.sıra yazlık kışlık yaş sebze ve meyve 2.gurup 4 sağ kurum için miktarı havesi 53 kalem olması gerekirken 55 olarak çımıştır. Yine 10 sırada yazlık kışlık yaş sebze ve meyve 4. gurup 7 sağ.kurumu için miktarı havesi 52 olması gerekirken 55 olarak cıkmıştır. Düzeltiriz.

Politika

Yayınlayan ve yöneten: İSMAİL CEM
Politika Basım Yayın A.Ş. adına sahibi: ERCAN ARIKLI

Sorumlu Yayın Müdürü : HASAN YILMAER
Yazı İşleri Müdürü : GÜNGÖR GÖKTAN
Müessese Müdürü: RUA TEZCAN
Ankara Temsilcisi: ADİL ÖZKOL

"Politika'da yayınlanan haber ve yazılar gerekli onay alınmadan hiç bir şekilde iktibas edilemez. (Le Monde) ve (The Financial Times) Gazetelerinin haber ve yorumlarının Türkiye'deki Yayın hakkı (Politika) tarafından alınmıştır, başka hiç bir gazetece kullanılamaz."

Babıâli Cad. Tasvire Han. Cağaloğlu-İstanbul
Yazı İşleri: 276909-277712
İdare : 228446
Ankara : Ziya Gökalp Cad. 16/4 Tel : 170055-176536

Basım: İstanbul Matbaacılık VEB Ofset Tesisleri
Dağıtım: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

İlân Tarifesi: Sütun santimi 3. sahife 110 TL. İlân Sahifesi 100 lira
İstanbul Baskısı 70 lira
Kitap İlânları 50 TL.

● YIL: 4 SAYI: 1045 ● 9 MAYIS 1976 PAZAR

Le Monde/Politika

FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURBAŞKANININ GÖRÜŞLERİNİ ABD DE BENİMSİYOR

Batı dünyası Afrika'da liberal bir politika izlemeğe çalışıyor

Fildişi Sahili Devlet Başkanı Houphouet-Boigny, onbeş yıl önce Paris'te General de Gaulle tarafından kabul edildiği zaman, Sovyetler'in Afrika'ya sızmak için harcadıkları ilk çabalar üzerinde önemle durmuştu. Ekim 1958'de Fransa, Seku Ture ile ilişkilerini ansızın kestiği zaman, Gine'nin Sovyetler'e yaklaşması, Houphouet-Boigny'nin kötümserliğe kapılmasına yol açıyordu. Daha sonraları Kamerun ve Nijer'de aşırı milliyetçi akımların desteklenmesi de, Fildişi Sahili Devleti Başkanının korkularını artırmaktan başka bir sonuç vermedi.

ABD VE AFRİKA'DAKİ SÖMÜRGECİLİK

1969 yılında, Moskova ile ilişkilerini kesmiş ve daha sonra bu ilişkileri yeniden kurmaya çalışmamış olan Fildişi Sahili, bugün, Angola'daki Halkçı Kurtuluş Hareketinin zaferiyle sona eren iç savaştan acı dersler almış bulunuyor. Houphouet-Boigny, Angola sorununda, Amerikalıların elleri kolları bağlı kalmalarına ve Sovyetlerle Kübalıların, duruma müdahale etmek için bundan yararlanmalarına esef ediyor. Ama Fildişi Sahili Devleti Başkanı, Amerikalıların son dönemdeki davranışlarından çok Washington'daki birçok sorumlunun, son on beş yıllık Portekiz sömürgeciliğine karşı kayıtsız bir tutum benimsemesinden yakınıyor. Gerçekten de, NATO içinde alınmış kararlar dolayısıyla, Lizbon hükümetine bağlı kalan Amerikalılar, örgütün üyesi olan bu ülke üzerinde, "Afrika'daki eyaletlerini" sömürgelikten çıkarması konusunda hiç bir zaman ciddî bir baskıda bulunmadı.

LİBERALİZM BARIŞA MUHTAÇ

Houphouet-Boigny, bugün, yukarda sözü edilen hataların tekrar edilmemesini istiyor. Adalet ve dayanışma amaçlarını gözönünde tutarak, Rodezya ve Güney Afrika'da çoğunluğun iradesine saygı göstermek gerektiğini ileri süren bu devlet adamı, Fildişi Sahilinin zenginliğinin üzerinde temellendiğini liberalizm sisteminin, barışçıl bir gelişime sıkı sıkıya bağlı olduğunu herkese anlatmak için çaba harcıyor. Gerçekten de, milliyetçi zenciler, görüşmeler yoluyla, ya "Herkesin oy verme hakkının" kabul edilmesini sağlayacaklar ya da zor kullanmaya yönelecekler. Birinci durumda, ılımlılık, geçerli bir davranış olarak ortaya çıkabilir. Böylece, sözü geçen devletler, Fildişi Sahili'nin Fransa ile yaptığı gibi, Batı ile sıkı bir işbirliği gerçekleştirebilirler. Tersi olursa, zor kullanmaya kalkışmanın sonunda totaliter rejimlerin kurulması kaçınılmaz olacaktır.

BATI KAMPININ TEDİRGİNLİĞİ

Kissinger'in son açıklamalarına bakılırsa, Birleşik Devletler, Houphouet-Boigny'nin ileri sürdüğü görüşlerin sağlam temellere dayandığını kabul ediyor. Nitekim, Kissinger'in Rodezya konusunda Lusaka'da yaptığı konuşma, bunun sağlam bir kanıtı. Ama, Kissinger böyle davranarak, temel hedefine ulaşabilecek mi? Yani, Sovyetler'in, Güney Afrika ülkelerine sızmasının önüne geçebilecek mi? Birkaç gün arayla, Mozambik Halk Cumhuriyeti Başkanı Samora Machel'i ve Angola Başbakanı Lopo de Nascimento'yu kabul edecek olan Moskova, Afrika'da kazanmış olduğu üstünlükten yararlanma olanaklarından hiç birini ihmal etmiyor. Houphouet-Boigny'nin de içinde yer aldığı "Batı kampını tedirgin eden de, işte asıl bu. Fildişi Sahili Devlet Başkanını, Fransa ile çok sıkı bir ilişki kurmaya iten şey, iki ülke arasında gerçekleştirilmesi zaten çok kolay olan anlaşmalar değil, Afrika'ya ilişkin olan bu tedirginlikler ve kaygulardır.

ABD TAHIL ŞİRKETLERİ ALEYHİNE 2.5 MİLYARLIK "SAHTECİLİK" DAVASI AÇILDI

WASHİNGTON-Hindistan hükümetinin beş büyük Amerikan tahıl şirketi aleyhine 3.5 milyar liralık tazminat davası açtığı bildiriliyor. Dava konusu, son 15 yıl içinde Amerikan şirketlerinin Hindistan'a sattıkları tahıllarda sahtecilik yapmaları.

İki yıl süren araştırmadan sonra, geçen hafta duruşmaları başlayan mahkemede, aralarında dünyanın en büyük tahıl şirketlerinin de bulunduğu Cargill, Continental Grain, Cook Industries, Louis Dreyfus ve Peavey tahıl firmaları yargılanıyor.

Davacı Hindistan Hükümeti, "bu şirketlerce Hindistan'a getirilen tahılların cins, miktar ve kalite bakımından mukavele şartlarına uymadığını, miktarların eksik, kalitenin düşük, tahılın hastalıklı ve çürümüş olduğunu öne sürüyor.

Toplam 215 milyon dolar, yaklaşık 3.5 milyar liralık tazminat talebinin şirketler arasındaki dağılımı ise şöyle: Cargill ve Continental 75'er milyon dolar, Cook Industries 35.5 milyon dolar, Dreyfus 26.25 milyon dolar ve Peavey 3.5 milyon dolar.

Yabancı alıcılar tarafından yapılan şikâyetlerin çoğalması üzerine bundan iki yıl önce geniş kapsamlı bir Federal soruşturma açılmış ve bugüne kadar üç şirket aleyhine, sistemli hırsızlıktan, rüşvet, sahtecilik ve vergi kaçakçılığına varan çeşitli suçlardan mahkemelerce mahkûmiyet kararları verilmişti.

Interpol'ün geçen Kasım ayında Paris'te yaptığı gizli toplantıda Amerikalı soruşturmacıların konuyla ilgili olarak bilgi verdikleri belirtiliyor. Toplantıdan sızan haberlere göre, Amerikan tahıl şirketlerinin yabancı alıcılar aleyhine yaptıkları sahtecilik son beş yılda toplam 600 milyon doları buluyor. Toplantıda, dolandırılan ülkelerin adlarının açıklanmadığı, ancak bu ülkelerin içinde Sovyetler Birliğinin de bulunduğu sanılıyor.

(Financial Times)

haftanın panoraması

şevki adalı

Kahire'nin yeni hedefleri

4 Mayıs tarihli "International Herald Tribune" gazetesi, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın ülkenin ekonomik ve toplumsal yapısını değiştirmek amacıyla bir dizi tedbir üzerinde çalışmakta olduğunu ve Kahire Hükümetinin hedefinin, Mısır'da Batı Avrupa ve Amerika modellerine benzer bir düzen kurmak olduğunu bildiriyordu. "International Herald Tribune" gazetesine göre, Mısırlı yetkililer ve bu arada Başkan Sedat, kendilerine Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası gibi kuruluşlarla, Amerikan Maliye Bakanı William Simon'un yaptığı önerilerin etkisinde kalmış ve ülkede radikal bazı değişiklikler yapmayı kararlaştırmışlardı.

Aslında yeni bir şey değildi "International Herald Tribune" gazetesinin haberi. Mısırlı yetkililer ve özellikle Başkan Sedat, uzun bir süredir ülkenin toplumsal ve ekonomik yapısını değiştirme çabasındaydılar. Başkan Nasır'ın ölümünden bir süre sonra başlamıştı bu çabalar. Önce bazı basın organlarında, Başkan Nasır'ın adı anılmadan, onun döneminde işlenen hatalardan söz edilmeğe başlanmıştı. Hayatta iken âdeta tapılan Nasır'ın, bir polis devleti kurduğu ve onun iktidarı döneminde bir çok suçsuz kişinin büyük haksızlıklara uğradığı iddia ediliyordu.

Enver Sedat yönetiminin ileri gelenleri, daha sonra bu kampanyayı biraz daha yoğunlaştırdılar. Örneğin Başkan Nasır zamanında bir çok kişinin haksız ihbarlara kurban giderek mallarına el konulduğu ve bu kişilerin her türlü haklarından yoksun bırakıldıkları iddia edildi. Bir süre sonra da, Başkan Nasır zamanında mallarına el konulan kişilere tazminat ödendi ve bir çok kişiye toprakları iade edildi. Bu arada Kahire'den gelen haberler ülkede yeni bir zenginler sınıfının doğduğunu, yıllık geliri milyonlarca doları aşan ailelerin türediğini, buna karşılık Mısır'da yıllık geliri hâlâ 70 doları bulmayan milyonlarca insanın bulunduğunu gösteriyordu.

Nüfusu dünyanın en hızla artan ülkelerinden biri olan Mısır hakkında, 4 Mayıs tarihli "İnternational Herald Tribune" gazetesinin verdiği son haber, bu bilgilerin ışığında ele alınacak olursa, hiç te iç açıcı nitelikte değildir. Haberden anlaşıldığına göre, Mısır bundan böyle Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu gibi kuruluşların yaptığı liberal önerileri benimseyecek, ülke ekonomisinde özel sektöre ağırlık tanınacak ve Nasır'ın kurmağa çalıştığı toplumcu ekonomik düzenin ilkeleri terkedilecektir.

Dünya Bankası ile Uluslararası Para Fonunun Mısır'a yaptıkları öneriler arasında, Başkan Enver Sedat yönetimi için tehlikeli patlamalara yolaçabilecek nitelikte olanlar da var. Bunların başında, yiyecek maddeleriyle temel ihtiyaç maddeleri için devletin verdiği prim ve sübvansiyonlarda yüzde 20 oranında bir kısıntıya gidilmesini öngören öneri geliyor.

Mısır Hükümeti hâlen yiyecek maddeleriyle temel ihtiyaç maddeleri için yılda 1.3 milyar dolarlık sübvansiyon ödüyor. Yüzde 20 oranındaki kısıntı hükümet için önemli bir tasarruf sağlıyacak. Buna karşılık, enflasyon hızının yılda yüzde 40 oranını bulduğu Mısır'da, devlet sübvansiyonlarının kesilmesi yoksul halk yığınları arasında büyük hoşnutsuzluğa yolaçacak. Geçen yıl Kahire başta olmak üzere bazı kentlerde patlak veren tehlikeli gösterileri unutmamış olan Sedat yönetiminin ileri gelenleri, şimdi yeni patlamaları önlemek amacıyla tedbirler almağa çalışıyorlar. Bu tedbirlerin, liberal ekonomi ilkelerinin uygulandığı yoksul ve kaynakları kıt bir ülkede ne denli etkili olacağını da zaman gösterecek.

PARTİ İÇİNDE GERGİNLİK

Başkan Enver Sedat yönetiminin, Mısır'ın toplumsal ve ekonomik yapısını değiştirmek amacıyla başlattığı girişimler, tek bir siyasal kuruluşun faaliyet gösterdiği Mısır'da henüz tepkilere yolaçmış değil. Buna karşılık iktidardaki Arap Sosyalist Birliği Partisi içinde şimdiden çekişmelerin başladığı biliniyor.

Mısır'ın tek siyasi kuruluşu olan Arap Sosyalist Birliği Partisi içinde üç önemli grup var. Sol görüşleri benimsiyen grubun başında, Başkan Nasır'ın yakın çalışma arkadaşlarından Halid Muhiddin bulunuyor. Halid Muhiddin, Mısır-Sovyet dostluk anlaşmasının feshine karşı çıkmış ve Mısır'ın Amerika'ya yakınlaşmasını sert bir dille eleştirmişti. Ancak Muhiddin Grubuna karşı basın ve yayın organlarında başlatılan kampanya, hiç değilse şimdilik, bu grubun etkili olamıyacağını gösteriyor.

Başında Başkan Sedat'ın kayınbiraderi Abu Wafia'nın bulunduğu grup ise Arap Sosyalist Birliği Partisi içinde merkezci görüşleri savunuyor. Bu grubun Başkan Sedat'a en yakın grup olduğu söylenebilir.

Bir de Mustafa Kemal Murad'ın liderlik ettiği sağcı grup var Sosyalist Birliği içinde. Kemal Murad uzun süre Mısır'ın devlet sektöründe önemli görevlerde bulunmuş bir kişi. Buna rağmen, liberal ekonomi ilkelerine inandığı ve Mısır'ın bugünkü devletçi yapısının değişmesini istediği biliniyor.

Daha önce de değinilen mücadele, şimdi bu üç grup arasında veriliyor. Mücadelenin sonucu ise şimdiden belli. Halid Muhiddin'in ve taraftarlarının ağır basmaları olasılığı yok. Sedat yönetimi, Mısır'ı, Uluslararası Para Fonu ile Dünya Bankasının önerileri yönünde bir raya oturtmak kararında. Buna karşılık Abu Wafia'nın liderlik ettiği merkezci grup bir denge sağlıyabilir ve sağcı grubun durumu tamamen denetim altına alınmasını önliyebilir. Bugünkü koşullar altında bu bile Mısır için büyük bir kazanç olacaktır.

«HİNDİSTAN BANGLADEŞ'E KARŞI BAZI GRUPLARI SİLAHLANDIRIYOR»

DAKKA-Bangladeş askeri yetkilileri, Hindistan Hükümetinin Hinduları silahlandırdığını ve gerilla çeteleri kurup bunlara silah vererek Dakka yönetimini devirmeğe hazırlandığını açıkladılar.

Son bir kaç aydır Dakka'da bu tür söylentiler dolaşmaktaydı. Ancak ilk kez Bangladeş askeri yetkilileri bu kadar açık şekilde bir iddiada bulundular ve Hindistan'ın amacının, Dakka'da kukla bir yönetimi iş başına geçirmek olduğunu ileri sürdüler.

Yetkililer tarafından yapılan açıklamaya göre, sınırın Hindistan bölgesinde yaşıyan Hindular 1948 yılında bugün Bangladeş diye bilinen Doğu Bengâl topraklarından kaçıp burada yerleşmişlerdi. Hindistan Hükümeti şimdi bu Hinduları silahlandırmakta ve kendilerine, Bangladeş toprakları üzerinde hak sahibi oldukları inancını aşılamağa çalışmakta.

Bangladeş askeri yetkililerinin iddiaları doğru ise, bu durum Hindistan ile Bangladeş arasında Kasım ayından bu yana gerginleşen ilişkilere yeni boyutlar kazandıracak nitelikte sayılabilir.

MUCİP TARAFTARLARI

İngiliz "The Guardian" gazetesi ise, Hintli yöneticilerin Bangladeş'teki bazı Mucibürrahman taraftarları ile ilişki kurduklarını ve amaçlarının, bu kişiler aracılığı ile bugünkü Dakka yönetimini devirmek olduğunu bildirdi. "The Guardian" gazetesi, Hinduların silahlandırılmasının tehlikeli gelişmelere yolaçabileceğini ve etnik gruplar arasında kanlı çatışmalar olasılığını arttırdığını da bildirdi. Gazete hâlen Bangladeş-Hindistan sınırının her iki yanında, aynı soydan gelen etnik gruplar bulunduğunu, bu grupların silahlandırılmasının tehlikeli bir yöntem olduğunu da belirtti.

HİNDİSTAN'IN GÖRÜŞÜ

Yeni Delhi'de bu iddialarla ilgili açıklamada bulunan Hintli yetkililer ise, haberlerin abartıldığını ve Hindistan'ın Dakka yönetimini devirmek gibi bir amacının söz konusu olmadığını belirttiler. Bangladeş'deki Hint kaynakları ise, söylentilerin ancak yüzde 10 oranında doğru olduğunu, bazı Hint casusluk servislerinin Bangladeş içinde gizli faaliyetlere girişmiş olabileceklerini, ancak bu tür faaliyetlerin Bangladeş'de yönetimi devirmeğe yetmiyeceğini ifade ettiler.

GERİLLA GRUPLARI

"The Guardian" gazetesi Hindistan-Bangladeş sınırında bazı gerilla gruplarının faaliyetleri hakkında da açıklamada bulundu. Gazeteye göre hâlen sınır bölgesinde faaliyet gösteren gerillaların sayısı en fazla 3000 kadar. "The Guardian", Hintli yetkililerin, gerilla sayısını 500 alarak gösterdiğini de açıkladı.

Bangladeş yetkililerinin görüşleri şöyle özetlenebilir: "Hindistan uzun vâdeli bir planı gerçekleştirme çabasındadır. Şimdilik Dakka'ya düşman bazı grupları ve gerillaları silahlandırıyorlar. İleride Dakka Hükümetleri Hindistan'ın istemediği bir politika izlemeğe başlayacak olursa, o zaman bu gerillalar Bangladeş'e karşı kullanılacak ve kukla bir yönetimin kurulmasına çalışılacaktır.

PEKİN'İN OLUMLU ROLÜ

"The Guardian" gazetesi bu konuda şunları yazıyor: "Hindistan'ın Çin ile ilişkilerini düzeltmesi, kuşkusuz Bangladeş üzerindeki Hint baskısını hafifletecektir. Ancak bu durumda bile, Hindistan'ın bazı gerilla gruplarını desteklemeğe devam edeceği söylenebilir. Yeni Delhi yöneticileri Bangladeş'in istikrarsızlığını bilmekte, bu durumun yakında düzelebileceğine inanmamakta, bunun için de bazı tedbirleri zorunlu görmektedirler."

"The Guardian" gazetesinin bu yorumunda gerçek payı oldukça büyüktür. Hâlen Bangladeş'te egemen olan üç güç grubu vardır ve bunların hiçbiri Hindistan'a güven vermemektedir. Bunların başında ordu bulunmakta. Bangladeş ordusu hâlen Pakistan taraftarı ve Yeni Delhi aleyhtarı genç subayların denetiminde bulunmakta. Bu subaylar, geçmişteki olaylara rağmen Pakistan'ı âdeta anavatan olarak kabul etmekteler.

Bangladeş'te egemen olan ikinci gücü ise sağcı Müslüman gruplar oluşturmakta. Bunlar Bangladeş'in Pakistan'dan ayrılmasına başından beri karşı çıkmışlardı. Şimdi de bu görüşleri savunmakta, Bangladeş'in bir Müslüman devlet olduğunu ve Hindistan'ın genişleme politikası tarafından tehdit edildiğini ileri sürmekteler.

Üçüncü güç ise hâlen yeraltı faaliyetleriyle yetinen Sosyalist Partidir. Bu parti içinde bazı Hindistan taraftarları vardır. Ancak Sosyalist Parti üyelerinin büyük çoğunluğu Çin modeli bir devrimi gerçekleştirmek istemekte. Bangladeşli sosyalistlerin Pekin taraftarlığı ise Yeni Delhi'yi kaygılandırmağa yetmiş durumda.

İşte Hindistan bu nedenlerle bazı silahlı grupları desteklemekte ve ileride bunlardan yararlanabileceğini hesaplamakta.

(Politika-Dış Haberler)

ZAYİ: İETT kartımı şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür. Mehmet Atalay.

KONUK YAYINLARI

SEÇİMLE GELEN KRALLAR

M. Duverger

Çağımızda Cumhuriyetler nasıl Monarşi'ye dönüşür

YİRMİ LİRA

P.K. 749 İSTANBUL

LÜBNAN CUMHURBAŞKANI SEÇİLEN SERKİS'İ SURİYE DE DESTEKLİYOR

Solcu Müslümanların Lideri Kemal Canpolat seçimi önlemek için sokak savaşını başlatmıştı. Seçim sırasında sokaklarda kanlı bir Müslüman Hristiyan savaşı sürüyordu.

BEYRUT - Müslümanların engelleme çabalarına ve İlerici Sosyalist Parti lideri Kemal Canpolat'ın karşı çıkmasına rağmen, Lübnan'da Cumhurbaşkanlığı seçimi dün yapıldı ve sağcıların adayı olan Merkez Bankası Müdürü Elias Serkis, bir yılı aşkın bir süredir kanlı bir iç savaşa sahne olan ülkenin Devlet Başkanlığı görevine getirildi.

Elias Serkis'in dün ikinci turda, Kemal Canpolat'ın da desteklediği Raymond Edde'ye karşı 66 - 0'lık bir fark yaptığı bildirildi. Bu arada üç oyun da boş çıktığı açıklandı.

Lübnan Merkez Bankası Müdürü olan Elias Serkis sadece Lübnanlı sağcılar ve hıristiyan toplumunun önemli bir bölümü tarafından değil, Suriye tarafından da desteklenmekteydi. Serkis'in başkanlık görevine seçilmesi olasılığının kuvvetlenmesi üzerine, İlerici Sosyalist Parti lideri Kemal Canpolat taraftarlarını harekete geçirmiş ve seçimden önceki saatlerde sokak gösterilerini başlatmıştı.

Bütün bu çabalara rağmen, Lübnan parlamentosu dün, gerekli 66 üyelik çoğunluğu sağlayarak toplandı. Meclis binası olarak kullanılan yeşil hat üzerindeki villada milletvekillerinin toplandığı sırada, başkent sokaklarında hıristiyan ve müslüman milisler arasında kanlı bir savaş sürüp gitmekteydi.

SURİYE'NİN ZAFERİ

Başkanlık seçiminin tamamlanmasından hemen sonra görüşlerini açıklıyan yabancı gözlemciler, Elias Serkis'in seçilmesinin Lübnanlı sağcılar kadar Suriye için de bir zafer olduğunu belirttiler. Gözlemciler Serkis'in seçilmesinin Kemal Canpolat için ağır bir darbe olduğunu da bildirdiler ve Lübnan'da yeni olayların patlak verebileceğini ileri sürdüler.

Lübnan'da Cumhurbaşkanlığı seçimi için önce 1 Mayıs tarihi saptanmıştı. Ancak bir yandan güvenliğin sağlanamaması bir yandan da Cumhurbaşkanı adayı konusunda anlaşmaya varılamaması üzerine seçim tarihi 8 Mayıs'a ertelenmişti.

Aradan geçen bir haftalık süre içinde taraflar gene bir görüş birliğine varamadılar ve bir aday üzerinde anlaşamadılar. Müslümanlar ve Kemal Canpolat ılımlı bir hıristiyan olarak bilinen Raymond Edde'nin isminde ısrar ederken, Suriye ile sağcı hıristiyanlar Elias Serkis'in seçilmesinde karar kıldılar. Dün tamamlanan başkanlık seçimine bu hava içinde gidildi ve sonunda Suriye'nin adayı seçimi kazandı.

ÖZEL BİRLİKLERİYLE GELDİLER

Seçimlerin yapıldığı villaya sabah erken saatlerde gelen Lübnanlı liderlerin, tepeden tırnağa kadar silahlanmış muhafızların eşliğinde bulundukları dikkati çekiyordu. Örneğin Falanjistlerin lideri Pierre Cemayel, Meclis binası olarak kullanılan villaya ağır silahlarla donatılmış muhafızları ve kendi partisinin üç milletvekili ile geldi. Parlamento Başkanı Kemal Esad ile yedi milletvekili de aynı şekilde özel muhafız birlikleriyle toplantıya geldiler. İçeride toplantı başladıktan sonra ise, solcu müslümanlar villaya zaman zaman ateş açtılar. Ancak bu engelleme çabalarına rağmen başkan seçimi tamamlandı.

(Politika - Dış Haberler)

İNŞAAT İLANI

Erzincan Şeker Fabrikası Müdürlüğünden

1 - Fabrikamızda, aşağıdaki binalar kapalı zarf usulü ile ihâle edilecektir.
2 - İhâle 24. Mayıs. 1976 günü saat 14 30 da Fabrikamızda yapılacağından, teklif mektuplarının ihâle saatinden evvel muhaberat servisimize verilmesi şarttır.
3 - İhâleye iştirak edeceklerin yeterlik belgesi için son müracaat tarihi 17. Mayıs. 1976 dır.
4 - İhâle dosyası TL. 150, - (yüzelli lira) mukabilinde Fabrikamızdan temin edilebilir.
5 - Şirketimiz 2490 sayılı kanuna tâbi olmadığından, ihâleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

	Binanın ismi	Adet	Muh. bedeli TL.	Muvakkat teminat TL.
1-	Lojman binası (2 katta 4 daireli)	2	2.750.000,-	137.500,-
2-	Pancar analiz lâboratuarı binası	1	900.000,-	45.000,-
3-	Gölova kantar binası	1	146.000,-	7.300,-
4-	Gölova kantar tesisi temeli	1	64.000,-	3.200,-

(Basın: 15945-956)

T.C

İstanbul Asliye Mahkemesi

Üçüncü Ticaret Dairesinden

1975/597

Davacı, Muammer Tatar (Soyer) adına vekili avukatı Nedim Demirel, Faruk Galatalı ve Mehmet Yılmaz tarafından, davalılar, Kadıköy, Söğütlüçeşme Cad. Kırtasiyeci sokak Şükran han kat 5 No. 6 da Sabri Dedeoğluna, aynı adreste Ali Körmeçli aleyhlerine ikame olunan alacak davasının yapılan duruşması sırasında:

Davalıların adres ve ikametgâhları tesbit edilemediğinden dava dilekçesi ve günlü davetiyenin ilânen tebliğ edildiği hâlde 30. 4. 1976 günlü duruşmaya gelmedikleri, kendilerini temsilen bir vekilde gördermedikleri cihetle, ilânen gıyap kararı tebliğine mahkemece karar verilmiştir.

Tahkikatın muallak bulunduğu 25. 5. 1976 Salı günü saat 9.30 da mahkememiz salonunda bizzat bulunmanız veya bir vekil ile kendinizi temsil etmeniz, aksi hâlde duruşmaya gıyabınızda devam edileceği tebligat makamına kaim olmak üzere ilânen gıyap kararı tebliğ olunur.

Basın: 3813-955

İ.T.Ü. Makine Fakültesi Dekanlığından

657/1897 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48. maddesindeki şartları haiz, öğrencilikle ilgisi olmayan, aşağıda gösterilen derecelere

Memur alınacaktır.

İsteklilerin dilekçelerine kısa hal tercümesi ile bir fotoğraf ekliyerek 28. 5. 1976 günü akşamına kadar Dekanlığa müracaatları ilân olunur.

SINIFI	DERECE	ADET	GÖREV ÜNVANI
T. H.	8	1	Usta
T. H.	9	1	Teknisyen
T. H.	12	1	Teknisyen

Basın: 15883-957

ASANLAR ve ASILANLAR

Ahmet KAHRAMAN

İNÖNÜ," merak etmeyin Meclis idamları onaylamaz„ demekteydi

"İDAMIMIZDA SİZ DE BULUNUN LÜTFEN TARİHE KARŞI TANIĞIMIZ OLSUN İSTİYORUZ„

Günler ağır,
Günler ölüm haberleriyle geliyor
En güzel dünyaları yaktık ellerimizle
Ve kaybettik gözümüzde ağlamayı
Bizi bir parça ve dimdik bırakıp
Gitti gözyaşlarımız.

NÂZIM HİKMET

Üçünün de babası, idamlar Parlamentoda birinci kez onaylandıktan sonra, sürekli Ankara'da kaldı. Gelişmeleri izlediler. İzin verilen her gün ve anı değerlendirerek, çocuklarının ziyaretine koştular. İstedikleri kitapları götürdüler. Dileklerini sordular.

Bir yandan da, o günün koşulları altında, kendi cılız politik güç ve varlıklarıyla, çocuklarını idamdan kurtarma savaşına katıldılar.

Türkiye'de, aydınlar "İdamlar olmasın" diyerek imza kampanyası başlattılar. İmza sayısı her gün kabarıyordu. Ama sonraları, imza kampanyasına öncülük edenlerden bazılarına bunun da hesabı soruldu:

-Neden bu işe giriştiniz?

-Efendim, insancıl bir sorundu bu. Varsa suçları, cezalarını çekmelidirler. Ama insanların idama karşı olmaları, bunu istememeleri haklarıdır.

Toplanan imzalar, bir dilekçenin arkasına eklenerek, Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a, Başbakana gönderildi.

-İdamları önleyin...

Bir ses çıkmadı ikisinden de...

Üç gencin babaları Cemil Gezmiş, Beşir Aslan ve Hıdır İnan, umutsuz da olsalar, bir başka girişimde bulundular. Ne de olsa cılız bir kıvılcım bile, onlar için yol gösterici ışık, kurtuluş umuduydu.

Cemil Gezmiş, Beşir Aslan ve Hıdır İnan oturup, Cumhurbaşkanına bir mektup yazdılar. Cumhurbaşkanı Sunay'dan "Yüceliğini gösterip, parlamentonun onayını veto etmesi" ricasında bulundular. Bu yolda çaba göstermesi için, Başbakan Erim'e de bir mektup yazdılar. Mektuplar yerlerine ulaştırıldı. Ancak hiç bir zaman cevap çıkmadı, iki makamdan da...

Üç gencin babaları, mektupları gönderdikten sonra avukatlarına koştular:

-Çocuklara sözünü etmeyin. Cumhurbaşkanı ve Başbakana mektup yazdığımızı duyarlarsa üzülürler. Yazıktır onlara. Üzülmesinler...

Üç genç adam, babalarının bu girişimini duymadılar, öğrenmediler. Ama Cumhurbaşkanı Sunay, önüne gelen kararı hemen onayladı. Arkasından infazlar yapıldı.

Dünyanın bir çok yerinden de, "İdamlar olmasın" sesleri yükseldi. Cumhurbaşkanı Sunay, Başbakan Nihat Erim'e mektuplar, telgraflar yağdı. Girişimde bulunanlar devlet adamları, hukukçular, yazar ve aydınlardı:

-Üç genç adam idam olmamalıdır...

İNÖNÜ İLE GÖRÜŞÜLÜYOR

Bu arada üç gencin avukatlarından Niyazi Ağırnaslı da CHP lideri İsmet İnönü'ye gitti. Niyazi Ağırnaslı anlattı:

-Evinde, İnönü'yle 55 dakika süren bir görüşme yaptım. Paşam dedim, bu gençler idam edilmemelidir. Siyasi nedenlerle insanların idamı ilerde sorun yaratır. Bunu siz de bilirsiniz. Kaldı ki dünyada bu tür cezalandırma yolu artık geçerliğini yitirmiştir. Paşa beni tanıyordu. Senatör olduğum zaman, bazan Mecliste koluma girer ve sohbet ederdik. Bana karşı duyduğu ilgi nedeniyle gidip görüşmeyi göze almıştım, beni dinledikten sonra;

-Canım ortada idam furyası yok ki, dedi. İdamların olacağını kim dedi sana? Bu çocukların idamının Mecliste savunulacağını sanmıyorum. Olsa olsa mahkemelerden çıkar, onu da biz Mecliste hallederiz. Sen merak etme.

Ona, sağcı partilerin tutumunu hatırlattım.

-Canım sen bakma, dedi. Deniz'i sordu.

-Deniz Gezmiş için akıllı çocuk diyorlar, doğru mu?

-Doğru Paşam, akıllı ve zeki bir çocuk.

-İngilizcesi nasıl?

-İyi İngilizce biliyor Paşam...

-Kaçıncı sınıfta?

-Hukuk Fakültesi son sınıfında Paşam...

-Ya, dedi İsmet Paşa. Merak edilecek bir durumun olmadığını söyledi. İznini isteyip kalktım. Ancak kafamı kurcalayan bir sorun vardı. İsmet Paşa neden yalnız Deniz'le ilgilenmişti? Bunu, olsa olsa sadece Deniz'le ilgili hüküm onaylanır biçiminde yorumladım. Babalarına hiç sözünü etmedim. Kimseye de anlatmadım... Ama sonra gelişmeler başka türlü oldu. Paşa gerçekten idamların olmaması için çok çalıştı. AP'ye ve ötekilere sözünü geçiremedi. Anlatamadı..

Avukatları Ersen Şansal anlattı:

-Üçü de dosdoğru insanlardı. Hayatları pahasına olsa, mahkemelerde hep doğruyu söylediler. Banka soymak, Amerikalıları kaçırmak, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu adında örgüt kurmakla suçlanıyorlardı. Kabullendiler. Bu olayların ayrıntılarını bile anlattılar. Bu arada, hiç bir kanıt olmadığı halde, polis kulübesine ateş açtıklarını söylediler. Kurtulmak için, yalan söylemediler. Küçülmediler. O sırada haklarında çeşitli söylentiler çıkarıp yaydılar. Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisini kaçırmak istedikleri de bu söylentiler arasındaydı. Bir görüşmede, bu söylentinin ne derece gerçek olduğunu Deniz'e sordum. Gülümsedi ve;

-Kesinlikle yalan, dedi. Aslı astarı yok bunun.

Kaçırmayı planlamak şöyle dursun, aklımızdan bile geçirmedik...

Üçünün de gösterişten uzak insanlar olduklarını arkadaşlarından da, avukatlarından da dinledik. Avukatları Niyazi Ağırnaslı ve Orhan İzzet Kök'den, "anı" olayını dinledim.

Bir İstanbul gazetesinin Ankara temsilcisi avukatlara başvurdu:

-Deniz Gezmiş anılarını yazar mı acaba?dedi. Uzun ve ayrıntıya da gerek yok. Ama gazete, yazacakları için 500 bin lira vermeye hazırdır...

Niyazi Ağırnaslı anlattı:

-Gazeteciyi tanıyordum. Dostumdu... Onu kıramadım ve Deniz'e önerisini ulaştırdım. Tabii ki tepkiyle karşıladı.

Orhan İzzet Kök anlattı:

-Deniz, gazetenin bu teklifini dinledikten sonra, şöyle dedi:

-Lütfen onlara söyleyin, biz bu işe burjuva basınına anı yazmak için girmedik...

"TARİHE KARŞI TANIĞIMIZ OLUN"

Babaları sık sık ziyaretlerine gidiyorlardı. Her defasında, tekrarladıkları bir sözleri vardı:

-Kurtarılmamız için sakın kimseye boyun eğmeyin...

Avukatlarına söyledikleri de ilginçti:

-Sizi çok yorduk, biliyoruz. Ama idam günü bulunun lütfen. Tarihe karşı tanığımız olmak için...

16 Temmuz 1971 günü Ankara'da başlayan Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO) ya da, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının davası diye bilinen davanın duruşmasında önce askeri savcıların hazırladıkları geniş kapsamlı iddianame okundu. AP'li Ali Elverdi'nin o zaman başkanı bulunduğu mahkemede okunan iddianame, AP iktidarını anlatırken, hiç kimsenin aklına, 1975 yılında oluşturulacak MC'yi de simgeleyeceği düşüncesi gelmemişti. Bugünü de düşündürtmesi nedeniyle, iddianamenin bu bölümünü aktarıyoruz:

"O zaman iktidar edenlerinden birinin bu zaman iktidar edenlerine tavsiyesi kulaktan kulağa fısıldanıyordu: Gençliği bölünüz... Yetkililer korkaklık, kurnazlık içinde seyirci kalıyorlar, gene söylentilere göre bir gruba yardımcı oluyorlardı... Gençler artık kendi sorunları yanında memleket meseleleri ile de ilgileniyorlardı. Anadolu hâlâ aç, hâlâ kaynaklar tahrik edilemiyor, hâlâ fırsat eşitliği verilmiyor, hâlâ mirimiranlıktan kalma mütegallibe ve bir günde milyonlar vuranlar mağara halkı ile aynı yurt sathında yanyana yaşıyordu. Pahalılık gene başıboş gidiyor, karşılıklı saygı tarihe karışıyor, az çalışıp çok kazanan kişiler türeten ülke oluyorduk. Halkın yarı nisbeti aydınlanmak şöyle dursun okuyup yazmayı bile öğrenememişti. İdareciler gene "Nurlu ufuklar" nutukları ile karın doyurmaya devam ediyorlardı. Türkiye'de zamanın getirdiği çirkin politikacılar, muhteris politikacılar, çıkarcılar ve utanmaz adamlar vardı. Her biri ayrı yönde faaliyet gösterirken iktidar gayesinde birleşiyorlar onu elde edebilmek için başvurmadıkları şekil kalmıyordu..."

İddianamenin bu bölümüyle sanıkların savunmalarındaki bazı notlar paralel düşüyordu. Ancak sanıklar için idam istenmekteydi...

(DEVAMI VAR)

ESKİ SAYFALARIN RÜZGÂRIYLA

Hazırlayan: Güngör Göktan

Ankara'da bir meczup Atatürk heykelini parçalamağa kalktı

Linç edilmekten güçlükle kurtulan ticani, polis tarafından muhafaza altına alındı

27 Haziran 1951- Hürriyet

...atürk devrine aid ...mli bir tartışma

...devrin en tanınmış bir siması ...erinin iddialarını şaka sayıyor

...ezanla Atatürkün alâkası bulunmadığını söyliyen ...met Bayura karşı Falih Rıfkı Atay: «Ezanın türkçeye çevrilmesinde Atatürk bizzat çalışmıştı» diyor

...Atatürk sağ iken hiç kimse nüfuz kullanarak zengin olmamış. İş Bankasından ...sine bir günde bir milyon 38 bin lira komisyon ödenen biri Atatürk öldüğü vakit bu paraları yemiş de bitirmişti bile...»

...7 (Telefonla) — Falih Rıfkı ... Ulus'ta çıkacak olan yazı... ...Bayurun «Ezancılar» ... sürdüğü ...

...ğımızı kendi kaynaklarımızla ve t... melden kurmağa başladığımız Atat... devrinde sıkıntı şikâyetlerinin hiç... gün ne Meclis ve ne de Parti topl... larında ...

8 Şubat 1949- Cumhuriyet

1946'DAN SONRA ATILAN TOHUMLAR YEŞERDİ

Ve Atatürk devrimlerini korumak için yasa çıkarmak gerekti

1946 sonrası, iktidarda bulunan CHP'ye karşı çıkan DP, çoklukla dinsel konuları işlemek eğilimindeidi. Bunun yanısıra, basın özgürlüğü de basında gerekli ilgiyi uyandırmak için, çorbada tuz örneği zaman zaman işleniyordu.

14 Mayıs 1950'nin öncesinde siyasal durumu özetlemek gerekirse, halkın manevi değerlere önem veren yanını alabildiğince ve devrimlere ters düşen biçimde istismar etmenin çoklukla seçildiğini söylemek gerekiyor DP adına kalemi eline alanlar arasında Hikmet Bayur da vardı. Atatürk devrini tartışıyor ve "Ezancılar" başlıklı yazısında Türkçe ezanla Atatürk'ün bir ilgisi bulunmadığını ileriye sürüyordu. Falih Rıfkı Atay ise Ulus'ta bu yazılara cevap vermişti. 8 Şubat'ta Ulus'ta yeralan başyazıyı ayni gün bir haber olarak sütunlarına geçiren Cumhuriyet 8 Şubat 1949 tarihli sayısında şöyle diyordu: "Atatürk devrine ait önemli bir tartışma... O devrin en tanınmış iki siması, diğerinin iddialarını şaka sayıyor... Türkçe ezanla Atatürk'ün alâkası bulunmadığını söyleyen Hikmet Bayur'a karşı Falih Rıfkı Atay, ezanın Türkçeye çevrilmesinde Atatürk bizzat çalışmıştı, diyor..." Atay yazısına şunları da ekliyordu : " Türkçe ezan bir din değil, bir kültür işidir..."

DP'nin ektiği bu tohumlar, 1950 sonrasında yeşerdi, büyüdü güçlendi ve Atatürk'ün devrimlerinin yanısıra heykelleri de saldırıya uğradı. Yobazların dilinde, Atatürk devrimlerini savunmak isteyenler "Devrimbaz" dı. İlk Atatürk aleyhine girişimlerde bulunanların Ticani'ler olduğu hatırlarda. Ticaniler yakalandı, haklarında kovuşturmalar başladı. Ticanilerin şeyhi Pilavoğlu da mahkûm oldu ve cezanın uzun bir bölümünü Bozcaada'da geçirdi. Daha sonraki günleri bilenler Pilavoğlu'nun Bozcaada'da, kendine bağlı kişileri yetiştirip, Anadolu'ya saldığına dair haberleri de hatırlayacaklar.

Atatürk ve devrimlerine karşı saldırıların yoğunlaşması üzerine 1946 - 1950 arası oy adına dinsel konuları istismar etmeği yeğleyen DP'liler de harekete geçmek gereğini duydular. Ve Atatürk'ü, Atatürk Anıtlarını Koruma yasaları çıkardılar.

Yasalara rağmen devrimler türlü saldırılardan kendini kurtaramadılar. 1923'lerin uygar, ileriye dönük Türkiye'sinden 1960 ' ların 19 Mayıs'larında "Genç kızlarımız hayasızca teşhir ediyor" suçlamalarının yapıldığı günlere gelindi. Giyim devrimi, kadınların alabildiğince örtünmesini isteyenlerce kınandı. Yerlere kadar inen beyaz mantolar, ellere geçirilen beyaz eldivenler ve başa sıkıca sarılan beyaz başörtülerle "Şule Yüksel modası" yaratıldı...

Ve bugün çevre sakallılar, en ümit edilmez koltuklara oturdular. En yüksek mevkilerde bulunanlar imamlığa özendiler.

Ama bugünü bırakalım ve dün bugünün tohumlarını atanları, eski gazete kupürlerine bakarak anımsayalım... Ne demiş Atalarımız, "Dünü unutma, bugünü daha iyi anlarsın..."

Ankara'da tevkif edilen ticanilerin sorguları yapılırken

Atatürk anıtları kanun... teminatı altına konulac...

Tecavüz vak'alarına asgari bir sene hapis cezası verecek olan bir kanun teklifi hazırlandı

Ankara, 28 (...) — Atatürk anıtlarına sistemli surette tecavüzler yapılması Atatürk kanununa muhalefet eden milletvekilleri arasında da geniş teessür uyandırmıştır. Bu sebeple bir çok milletvekilleri Atatürk anıtlarını kanun teminatı altında bulundurmak maksadıyla müşter... teklifleri hazırla... Milletvekili Meclise

29 Haziran 1951- Hürriyet

ÜÇ KÜÇÜCÜK HABER

Gazetelerde daha çok haber yeralırdı eskiden. Kuduz bir köpeğin iki kişiyi ısırması, iki satırla da olsa gazeteye girer, halkın her haberi duyması için elden gelen çaba harcanırdı. İç sayfalarda şehir haberleri sütunu, yurt haberleri sütunu ve tüm dış olayları yansıtan dış haberler sayfaları ile daha az ilânlı, bol haberli gazeteler hazırlanırdı.

Ajanslar da bu nedenle en küçük haberlere bile bültenlerinde yer ayırırlardı.

Alttaki kupürlerde ANKA Ajansı'nın 11 Kasım 1950'de Hürriyet'te yeralan Meclis toplantısı ve kuduz köpekle ilgili iki haberi ile Türk Haberler Ajansı'nın ilginç bir zam haberi görülüyor. THA'nın 21 Haziran 1951'de Hürriyet'te yeralan haberi, telefon ücretlerinin yüzde 50 arttığını bildiriyor. Habere göre, halk 1951'in Temmuz ayından itibaren telefon etmek için on yerine onbeş kuruş vererek, yeni ücrete göre hazırlanmış telefon jetonu alıp kullanacak.

Telefonla konuşma ücreti 15 kuruş oluyor

Ankara, 20 (T.H.A.) — ...kele, ...tasyon ve umumi konuşma yerl... rinde bulunan ve halen ...ikel 1... kuruşlukla işliyen otomatik telefon... ların konuşma ücretleri 15 kuruş... çıkarılmıştır. Buna sebep te ...nik... 10 kuruşlukların ay başından itiba... ren tedavülden kaldırılmasıdır. U... laştırma Bakanlığı bu telefonlard... kullanılmak üzere 50 bin Jeton ...mal ettirmeye karar vermiştir.

Türkiye'den Amerika'ya

21 Haziran 1951- Hürriyet

Meclisin dünkü toplantısı

Ankara 10 (ANKA) — Büyük Millet Meclisi bugün saat 15 te top...nmıştır. Celse açılınca büyük Atatürk'ün aziz ruhu için Meclis âzaları beş dakikalık bir saygı duruşuna davet edilmiş ve bu saygı duruşu yapılmıştır. Müteakiben Başkanlık Divanı tarafından teklif edilen bazı üyelere izin verilmesi hakkın...daki tezkere okunmuş ve gündem...e başka bir madde olmadığı için pazartesi günü toplanılmak üzere celse tatil edilmiştir.

Kuduz bir köpek iki kişiyi ısırdı

Ankara, 10 (ANKA) — Hıdırlık civarında kudurmuş bir köpek etrafa saldırmağa başlamış ve Tür...

11 Kasım 1950 - Hürriyet

G. Saray 2 - Fenerbahçe 1

Fenerin mağlûbiyetine en büyük âmil takımın fena teşkil edilmesi ve Galatasaray müdafaasının canlı oyunudur

Dün mevsimin en mühim iki karşılaşması, fevkalâde güzel bir havada İnönü stadında 20 binden fazla bir seyirci kalabalığı önünde yapıldı.

Galatasaray - Fenerbahçe karşılaşması, Fenerbahçenin şampiyonluğu: Emniyet - Beykoz maçı da Emniyet veya ...fadan birisinin dördüncü olması ve Beykozun sonuncul... kurtulması bakımlarından ... önem...

Bu durum karşısında iki ta... ...enar oyuncu ile maça devam etmek mecburiyetinde kalındı. Beykoz kaleye ... leri Nureddini ... Fehmi solhafta ... ...

10 dakika sonra Nedd... ... Beykoz ... kişi ile ... yordu.

21 inci dakikada âni bir Bey... ...munda Orhandan ye...

Galatasarayın galibiyet golu

20 Şubat 1950 - Akşam

Galatasaray 2 — Fenerbahçe 1

Günün ikinci ve mevsimin en mühim maçını Galatasarayla Fenerbahçe Sulhi Garanın hakemliğinde şu kadrolarla oynadılar:

Galatasaray: Turgay - Naci, Ruhi - Musa, Bülent, Doğan - İsfendiyar, Muhtar, Gündüz, Muzaffer, Garbis.

Fenerbahçe: Cihat - Hilmi, Ahmet - Müzdat, Kâmil, Nusret ... Mehmet Ali, ...

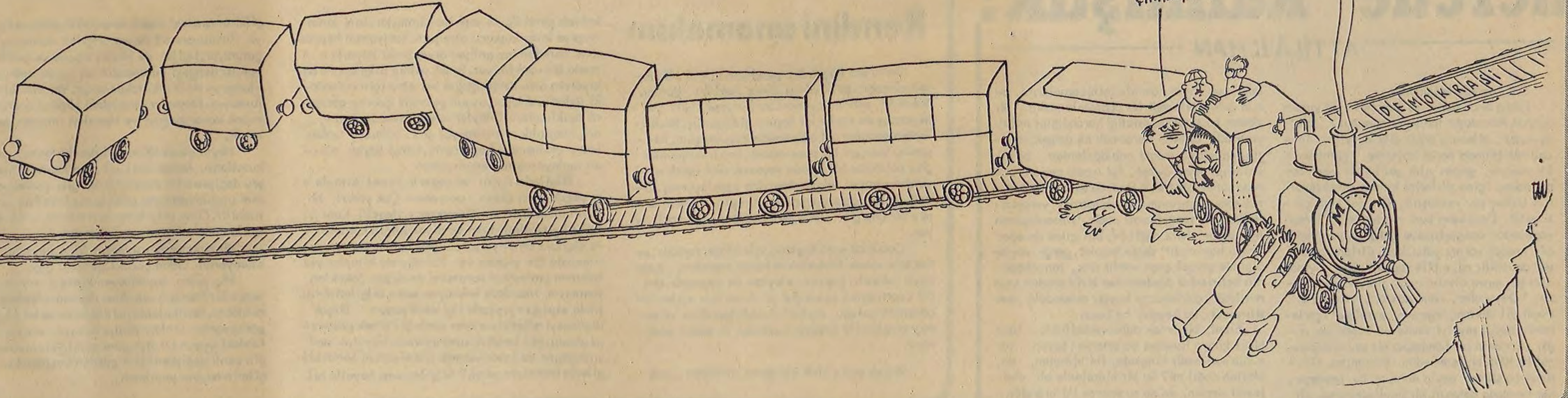
20 Şubat 1950- Akşam

Bugün de Fenerbahçe-Galatasaray karşılaşması var. Her zaman olduğu gibi dev bir maç. Ne Galatasaray'da kadro dışı bırakılanlar ne Fenerbahçe'nin formunun zirvesinde olması, sonuç hakkında bir tahminde bulunma imkânı sağlayabilir.

Bugün her zaman olduğu gibi, taraflar canlarını dişlerine takacak ve kazanmaya çalışacaklar.

Biz 20 Şubat 1950 tarihli Akşam gazetesinden Galatasaray'ın Fenerbahçe'yi 2-1 yendiği maçla ilgili iki kupürü okuyucularımıza sunuyor, ve bir Fenerbahçeli olduğumuzu kaydederek, "Her zaman papaz pilav yemez" diyoruz... Evet... İnşaallah yemez!..

Tan ORAL

10.00-PAZAR-10-

Nuray Saydar'ın sunduğu "Pazar 10"da annelerle ilgili bir program olacak.

10.45-SOHBET

Yunus Emre Haftası nedeniyle Türk edebiyatının bu büyük ozanını şiirleri, yaşantısı, görüşleri ile bir sohbet programında anacağız.

11.00-ÇOCUK SİNEMASI

Bugün yayınlanacak olan "Altay'dan Gelen Yiğit" adlı Karaoğlan serisinin bir filmi. Başrolü Kartal Tibet'le paylaşan Tülin Elgin ile Danyal Topatan şimdi aramızda yoklar. Suat Yalaz tarafından yönetilen tarihî macera filminde korkusuz silahşör Karaoğlan babası Baybora'yı aramaktadır. Yıllar önce Altay dağlarında babasının izini kaybeden Karaoğlan, Baybora'nın peşine düşer. Aramaları sırasında çok güzel bir kıza rastlar ve gönlünü kaptırır. Güzel kız, Karaoğlan'ın can düşmanı Camoka tarafından kaçırılınca olanlar olur...

13.10-PAZAR TELEVİZYONU:

Şampiyonluk adaylarından Fenerbahçe bugün Mithatpaşa'da Galatasaray karşısında iki puan için oynayacak. TV karşılaşmayı bölümler halinde verecek. Programda geçen haftalarda olduğu gibi Olimpiyat ve Boks Tarihi gibi spor dizileri yine yer alıyor. Çizgi filmlerden Temel Reis, James Hound, Bay Müfettiş ve eski serüvenleri ile Pembe Panter yine sizlerle olacak. Pazar Televizyonunun müzik bölümünde ise Türk Halk Müziği sanatçısı Aynur Gürkan'ı, Türk Sanat Müziği'nde İnci Çayırlı 'yı ve Türk Hafif Müziği'nde Yeliz'i izleyeceğiz.

DOLU DİZGİN

Bu hafta "Pazar Televizyonu"nda "Dolu Dizgin"i izleyeceğiz. O devirlerde Batı'nın en büyük eğlencelerinden biri de bir uçtan bir uca ülkeyi dolaşan sirklerdi. İşte bu sirklerden biri günün birinde Virginia'ya gelir. Sirkin sahibi Ben Cartright'in eski bir arkadaşıdır. Sirkin patronu genç ve güzel trapezci kızı sevmektedir. Ama bu güzel kızı seven sadece o değildir. Birlikte numaralar yaptığı delikanlı da kıza âşıktır. Ama kız her iki aşığına da fazla yüz vermez. Üstelik Joe'ya yakınlık göstererek iki erkeği de kıskandırmak ister. Fakat güzel trapezcinin bu davranışı kendisinin ve Joe'nun başına türlü işler açacaktır.

18.55-TRAFİK

Geçtiğimiz hafta başlayan bu yeni dizide büyük kentlerimizin önemli trafik sorunları ekranlara getiriliyor. Bugün İstanbul'lu ve Ankara'lı dolmuş ve minibüs şoförleri trafik sıkışıklığı ve park sorunu konusunda dertlerini dile getirecekler. Aynı konuda dolmuş ve otobüs kuyruğundaki halkla da yapılan röportajlara yer veriliyor.

19.30-TÜRK HAFİF MÜZİĞİ

Hafif müzik sanatçıları bu TV programında sevilen parçalarını tüm annelere armağan olarak sunacaklar.

20.30-COLUMBO

"Dokunulmazlık" adını taşıyan serüven Los Angeles'teki bir elçilikte geçer. Elçilik kasasını soyan birinci kâtip bir de cinayet işlemek zorunda kalır. Çünkü yaptığı hırsızlığı elçiliğin emniyet âmiri öğrenmiştir. Katil soyguncu tek cinayetle yetinmez. Soygunu birlikte yürüttüğü şifre memurunu safdışı etmek cinayet ve soygunları ona yükleyebilmek için iş ortağını da öldürmekten çekinmez. Columbo uzun araştırma ve kendine has yöntemlerle cinayeti çözmeyi başarır. Ama karşısına bu kez de bir başka sorun çıkmıştır. Elçilik birinci kâtibinin dokunulmazlığı vardır. Bu nedenle onu bir türlü tutuklayamaz. Bakalım komiserimiz bu olayın üstesinden nasıl gelecek?

21.45-TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Türk Sanat Müziği sanatçıları bu kez de ekrana tüm anneler için geliyorlar. Sanatçılar sevilen eserlerini bütün annelere armağan olarak sunacaklar...

22.00-İRAN FOLKLORU

Yine İslâm Zirve Konferansı nedeni ile ekrana getirilen programda komşumuz İran'ın folklorunu örnekleri ile tanıtan bir program ekrana getiriliyor. Bir çok yönü ile Doğu Anadolu folklorü ile aynı özellikleri gösteren İran folklorunda il ginç giysi ve enstrümanlar da yer alıyor.

23.00- GÜNE BAKIŞ

Bayrampaşa Belediye Başkanlığından

İŞİN ADI..........	Keşif bedeli	Geçici teminatı	İhale tarihi	saatı
Muhtelif cadde, sokak kanalizasyon ve rabıtı	1.148.130.87	48.193.00	28.5.1976 Cuma	15.30

Yukarıda keşif bedeli, geçici teminatı ve ihale gün ve saatı yazılı işin 2490 sayılı kanunun 31; ci maddesi gereğince kapalı zarf usulile ihaleye çıkarılmıştır. Keşif dosyası Fen işleri Planlama müdürlüğünde mesai saatları dahilinde görülebilir.

İSTEKLİLERİN:
1)- İşin ihale tarihinden üç mesai gün evvel verecekleri müracaat dilekçelerine,
A)- Bayındırlık bakanlığından alınan en az keşif bedeli kadar bu tür işleri yapacağını bildirir mütahhitlik karnesinin aslını,
B)- Usulüne göre hazırlanmış plan, teçhizat ve teknik personel beyannamesinin,
C)- Bankalardan alacakları mali durum bildirgesini,
D)- İhale dosyasında mevcut şartnamede belirtilen hususları yerine getirecek bil ve belgelerini,
E)- Bir def'ada en az işin keşif bedeli kadar bu tür işi yapdığını belirtir resmi kuruluşlardan alınmış iş bitirme belgesini ekleyerek alacakları yeterlik belgelerini,
2)- 1976 yılına ait Ticaret odası vesikasını,
3)- Geçici teminat mektubu veya makbuzunu,
Usulü dairesinde hazırlayacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını ihale saatından bir saat evvel makbuz mukabili ihale komisyonu başkanlığına vermeleri gerekmektedir.
4)- Telgrafla müracaat ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilan olunur.

Basın: 15565-934

eğitim
AYLIK EĞİTİM KÜLTÜR DERGİSİ
YILLIK ABONE 30 TL.
PK.766 ANKARA

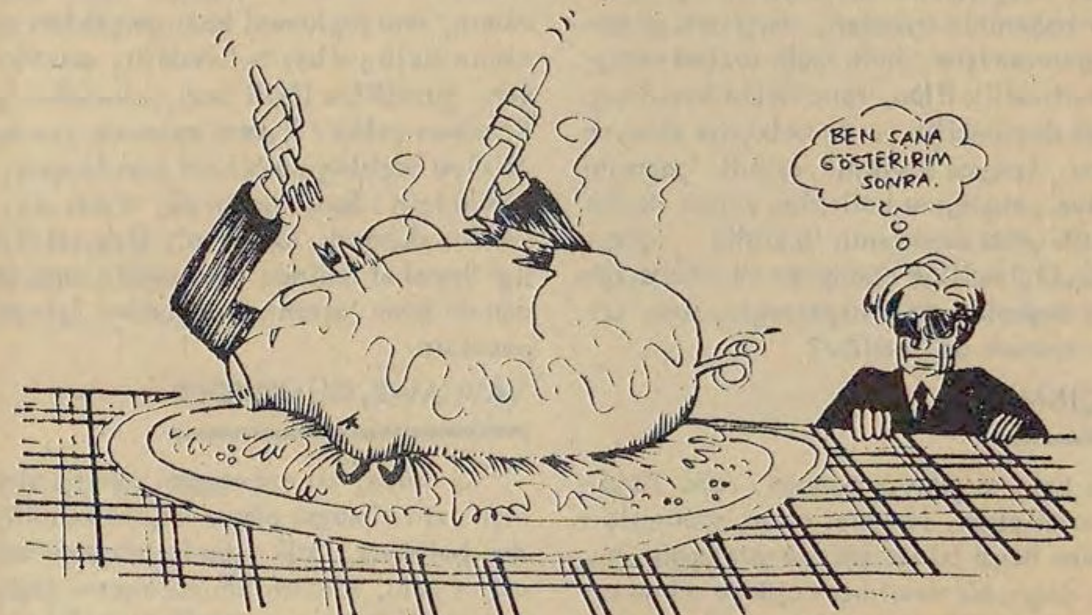

EDİP CANSEVER
Ben Ruhi bey nasılım
şiirler
KOZA YAYINLARI

Günlerin Getirdiği

HAZIRLAYAN mustafa r. gürsel

ASLAN SÜTÜ NİYETİNE Mİ?

TRT'nin yasa dışı Genel Müdürü Şaban Karataş' ın adı kamuoyunda geçen yıla kadar pek bilinmezdi. MC hükümeti onu TRT' ye önce Yönetim Kurulu üyesi, sonra da Genel Müdür olarak atadıktan sonra geçmişini öğrenmeye başladık. Leghorn tavuklarının çiftleşmeleri üzerine otorite olan Karataş, aynı zamanda eski bir politikacı. 1970 yılında Demirel'e karşı cephe açanlar arasında yer almış. Saadettin Bilgiç grubundan. Daha sonra Erzurum'da DP teşkilatını kurmuş. Ne zaman ve nasıl Türkeşçi olduğunu henüz öğrenemedik. Her neyse; AP'nin kaynamaya başladığı 70 yılında Ankara' da bol bol toplantılar yapılırmış. Bunlardan bir tanesi de ünlü Hülya Lokantasında olmuş. Şaban Karataş da ateşli bir Demirel düşmanı olarak toplantıyı kaçırmamış. Yemekte şimdiki DP Genel Başkan yardımcısı Cevat Önder, Demirel'le çıktığı Brüksel gezisini anlatıyormuş:

"-Brüksel'e Ortak Pazar toplantısına katılmak üzere gitmiştik. Gece Demirel onuruna bir yemek verdiler.

Şatoda verilen yemekte Belçika Devlet Bakanı yanımızda oturuyordu. Bana domuz jambonu ikram etti.

-Teşekkür ederim. Ben yemem dedim.

-Dinsel bir sakınca mı var? diye sordu.

-Evet dedim.

-Nasıl olur. Baksanıza Sayın Başbakanınız Demirel ile Sayın Bakanınız Ali Naili Erdem afiyetle yiyorlar. Mezhebiniz mi ayrı yoksa?

-Ben de uzatmamak için evet dedim."

Bu Önder'le Demirel'in mezhep ayrılığı DP kurulunca kesinlikle ortaya çıktı. Önder'in bu anısını en çok beğenenlerden biri Şaban Karataş olmuş. Hemen Önder'in yanına koşarak, "Aman, beni kırmayın. Yemekden sonra basına vereceğiniz demece Demirel'le ilgili bu anınızı da katın." diye rica etmiş. "Demirel'in domuz eti yediğini mutlaka söyleyin?" Cevat Önder de Karataş'ı kıramamış. Demecinde şöyle demiş: "...Domuz eti yiyenler milliyetçi ve maneviyatçı olamazlar." Karataş pek memnun olmuş. Önder' in boynuna sarılmış, kendisini öpmüş, kutlamış ve sonra da Erzurum DP örgütünü kurmuş. Son zamanlarda Karataş'ın Demirel hakkında söyledikleri̇ne pek inanamıyorduk. Meğer eskiye gidiyormuş Demirel düşmanlığı.

Bizim anlayamadığımız, Demirel'in Brüksel'de gerçekten domuz eti yeyip yemediği veya Karataş'ın Demirel düşmanlığı değil. Merak ettiğimiz nokta orada bu tenekeyi, burada şu tenekeyi çalan Karataş'ın nasıl olup da gazetelerde elinde içki kadehi çarşaf, çarşaf fotoğrafları çıkıyor?

"Kötü niyetli kimseler foto-montaj" yapıyorlar mı desek, yoksa Karataş da, bizim gibi, "Aslan sütü" niyetine içiyor mu desek...

İYİKİ DİNLENME TATİLİ!

TOKYO (A.A)-Japonya'da "Altın hafta" olarak nitelendirilen 7 günlük tatilin bilançosu 281 ölü olarak açıklandı.

Japon makamlarının verdikleri bilgiye göre, tatil süresince trafik kazalarında 203 kişi öldü, 61 kişi boğuldu, 17 kişi ise dağcılık yaparken hayatlarını kaybettiler.

Tatil günlerinin birbirinin peşi sıra gelmesi nedeniyle Altın hafta olarak adlandırılan tatil dün sona erdi.

Altın hafta için Japonlar, imparator Hirohito'nun 75. doğum gününü, anayasa bayramını ve çocukları koruma gününü kutladılar.

Polis, hafta boyunca trafik kazalarında 13566 kişinin de yaralandığını söyledi.

Turistleri de yasaklarsa sorun kalmıyor

BİTLİS-Tatvan ilçesindeki Denizcilik Bankasının Van gölü otel ve lokanta işletmesinde alkollü içkilerin satışı Bitlis Valisi tarafından yasaklandı.

Tatvan ilcesindeturistik olarak işletilen Van gölü otel ve lokantasında son günlerde meydana gelen olaylar üzerine Bitlis Valisi Ali Fuat Çapanoğlu, içki satışını yasaklamıştır. Vali bu konuda yaptığı açıklamada "yabancıların konakladığı otel ve lokantada son günlerde alkolden dolayı sık sık olaylar meydana gelmeye başlamıştır. Bu nedenle otel ve lokantada içki yasağı kararı alındı" dedi.

VİCDANLI KATİL

NUSAYBİN-Bir ay önce Nusaybin ilçesinde karısı Vesile Başkan'ı bıçakla delik deşik ederek kaçan Salih Başkan önceki gün İzmir'de bir camiide namaz kılarken polis tarafından yakalandı.

Ailevi geçimsizlik yüzünden karısını öldüren ve daha sonra kaçan katil koca, İzmir de bir camide namaz kılarken ihbar üzerine polis tarafından yakalandı. Katil dün İzmir'den Nusaybin'e getirildi.

ACELESİ NEYDİ?

ANKARA-Millet Meclisi Plan Komisyonu, İkinci Dünya Savaşı sırasında ülke yararına yararlı hizmetlerde bulunan iki yurttaşımız ile aynı şekilde görev yaparken ölen bir başka yurttaşımızın eşine "Vatani hizmet tertibi" nden 500'er lira aylık bağlanmasına ilişkin iki kanun tasarısı'nı görüşerek kabul etti.

Tasarılar aynen kanunlaştığı takdirde, "Çalışamaz ve muhtaç" durumda bulunan 89 yaşındaki Mehmet Kaçmaz ile 70 yaşındaki İsrafil Kayabaşı ve eşi, 1948 yılında görevi başında ölen Hafize Öztürk'e 500'er lira aylık bağlanacak.

Komisyon ayrıca, gizli bir görevle gönderildiği ülkede kaybolan ve 16 yıl sonra bu ülke tarafından Türkiye'ye iade edilen İsa Güneş adlı yurttaşımıza da 500 lira aylık bağlanmasını öngören kanun tasarısı'nı kabul etti.

AVUKAT MI, HAFİYE Mİ?

İstanbul 6. İcra Dairesi de öbür İcra Daireleri gibi bir dairedir. Ama bir özelliği var: Devlet Kurumlarının, bankaların işlerine bakar. Bu arada elbet Vakıfların icra işlerine de. Son günlerde daireye gelen Vakıf Avukatlarının hemen hemen hepsi Selâmetçi. Bunlar yalnız Vakıfların işlerini izlemekle kalmıyorlarmış. Anlatılanlara göre, İcra Dairesindeki küçük memurların özel konuşmalarıyla yakından ilgileniyorlarmış. Daha doğrusu onları gizlice dinlemekten özel bir tat alıyorlarmış. Bu arada bir de olay olduğundan söz ediyor bazı memur dostlar: Memurlar kendi dertlerini ortaya dökerlerken Milli Selâmet Partisi ve MC hükümeti üstüne de lâf etmişler. Hafiye avukatlar da beş memuru toptan o daireden selâmetlemenin yolunu bulmuşlar.

nerede kalmıştık?

ATTİLÂ İLHAN

Sahi, nerede kalmıştık?

Fakat önce durun, şu çayımdan bir yudum alayım. Arkadaşla tanışıyor musunuz? Evet boyludur, bilenmiş balta gibi bir yiğit, Tunceli'nin bilmem hangi köyünde öğretmenlik yapıyor, geçen yıldı galiba bir mektubunu aldım, içine şiirlerini katmış, yüreklendirici birkaç şey yazmıştım, işte çat kapı çıktı geldi. Deminden beri yazdıklarını 'kitap' yapmaktan vazgeçirmeye çalışıyorum. Neden mi, nedeni var mı yahu, kötü şiirler bunlar, şiir denebilir mi, o bile şüpheli : Bir sayfada dört beş mısra altalta nasıl gidiyor baksanıza, ' Deyyuslar, namussuzlar, kavatlar vs'. Hayli dil döktüm, 'egemen çevrelere' içerlemenin başka şey, iyi sövmenin başka şey, iyi şiir yazmanın ise bambaşka bir şey olduğunu, galiba hâlâ belletemedim. Baksanıza, 'Devrimci bu şiirler' deyip duruyor. Bu hesapça, her kavgada dehşetli, bir hayli devrimci şiir yazılmış sayılması gerekeceğini, delikanlıya bir türlü anlatamıyorum!

Ha o mu, geçenlerde gelen bir kız arkadaş bıraktı, öykü yazıyormuş, ilk denemeleriymiş bunlar; asıl Avrupa'da (daha doğrusu Paris'te) okuyor, ağzını açtı mı ne yapısalcılık bırakıyor dokunmadık, ne ecriture' ün başlıbaşına bir estetik uğraş olduğunu! Tepeden aşağıya 'kültür çocuğu', yazdığı öyküler de inceltilmiş, o kadar inceltilmiş ki handiyse bir avuç estetik meraklısının işi olmuş bir beğeninin öyküleri, dergilere götürmüş beğenmemişler, halk malk sözleri etmişler, devrimcilik filân, fena halde bozulmuş, ilkelliği devrimcilik ya da halkçılık sanıyorlar diyor. Epeyce söyleştik, estetik çabasını anlamaya çalıştığımı belirttim, yalnız dedim ki estetik çaba sanatçının 'bizatihi' uğraşı oldu mu, biçimciliğe dönüşmez mi acaba, işin doğrusu başkalarıyla iletişim sağlayacak bir bileşim aramak değil midir?

ASIL ÇIKMAZ

Bak bak, ne çıkıyor bundan : Yahu Türkiye'de ozan olsun, romancı olsun, sanatçıların hemen hepsi bu iki kafaya yatmamış mı, birileri doğru bir devrimci düşünce adına ağızlarına geleni yazıp söylemeyi has sanatçılık sayıyor, öbürleri estetik bir özüre sığınıp değişmez bir bireyselliğin savunmasını yapıyor. En güzeli, her ikisinin de yaptığı işi en doğrusu diye yapması, bir de 'sanatı halk yığınlarına götürecek yol' diye tanımlaması. Ne dersiniz, geniş halk yığınlarına ulaşıyor mu sanat?

Böbürlenen çok, oysa nesnel gerçekler doğrusu üzücü : En kabadayı şiir kitabını beş bin basıyorsun, en çok okunan romanı on bin, birkaç da baskı yaptın mı, tamam, Türkiye'yi fethettin! En çok satan 'ilerici' gazete yüzbini ancak buluyor, hadi ötekilerini de ekle etsin yüz elli bin, usulen bunu üçer kişiye okut, ne yapar, dörtyüz elli bin mi? Yahu bu ülke kırk milyon, kırk! Kırk milyonluk bir ülkede kaliteli gazete okuru yarım milyonda, kitap okuru onbeş yirmi binde kalırsa, nasıl kalkar da 'halk için' yazdığından, 'halka gittiğinden' söz edersin? Avuntu değil mi bu bizim yaptığımız?

Evet, haklısın, avuntudan da kötü: Birileri çıkıyor, öbürlerini halk ve proletarya adına kınıyor, eleştiriyor, yaptıklarının işçi sınıfının sanatı olmadığını ileri sürüp, bu işi kendi yöntemiyle yapmak gerektiğini savunuyor; aslan, öyle de yapıyor ki bunu, kaleminden kan damlıyor mübareğin, hani otuz yıldır bu harman yerinde dirgen yememiş olsam, ben bile inanacağım; inanamıyorum ama, biliyorum ki telâşı da, kavgası da, gerçekte halka, işçi sınıfına, köylü yığınlarına ulaşmak filân değildir, şu sanat söz konusu olursa yirmi bin, fikir söz konusu olursa beşyüz bin civarında olan bir 'seçkin' okur yığını var ya, işte onların gözünde birinciye gelen şöhret olabilme uğraşıdır; (hadi o kadar kötü niyetli olmayalım) enazından bu azınlığı kendi yanına çekmek, asıl haklının kendisi olduğuna onları inandırmak kavgasıdır.

İşin acıklı yanı neresi, elbet anladınız, o önünde kavga edilen kalabalığın işçi sınıfı olmayışı! Genel olarak halk olmayışı!

BELİRLEYİCİ ÖĞE

Külâhımızı önümüze koyup düşünelim: Önce bu çıkmazdan nasıl kurtuluruz? Yaygın düşünce, yakın zamanlara kadar saygın uygulama, halkın (hayır, işçi sınıfının değil, daha çok köylü zümrelerinin) sorunlarını, onun anlayabileceği bir dille anlatmaktı. Bir zaman bu tutumun estetiği harcadığını anlayamadık. Estetiği harcamak ne demek, sanatın tanımlamasındaki ana öğelerden birini kaldırıp atmak demek. İyi ama o zaman ortada sanat kalır mı? Hadi bu dediklerimi biraz somutlaştırayım, örnek mörnek vereyim: İnsanın bir tanımlaması nedir, 'insan düşünen hayvandır' deriz değil mi, biri çıkar da eğer 'insan hayvandır' derse ne olur, gerçi söylediğinde gerçek payı vardır ama, tanımlamanın belirleyici öğelerinden birisi aradan kaynatıldığı için insanla beygir arasındaki fark siliniverir, ha beygir, ha insan!

Elbet, bir örnek daha verebilirim, hem biraz kimya fiyakası da satarım : Suyun tanımlaması nedir kimyada, iki hidrojen, bir oksijen değil mi? Su bir hidrojenle bir oksijendir dersen, ya da su sadece iki hidrojendir dersen ne olur, su, su olmaktan çıkar. Şimdi gelelim sanata, nedir sanat, doğanın, toplumun ve insanın iç diyalektiğinin estetik olarak yansıtılması değil mi? Tamam, kaldır estetik olarak yansıtılması lâfını aradan, besbelli yine diyalektik bir gerçek kalır ama, o sanat olmaz artık, başka birşey olur.

Bundan ne çıkaracağız, şunu mu : Halka ulaşacak sanat estetiği harcayarak gerçekleştirilecek bir şey olamaz, çünkü estetik harcanırsa ortada sanat kalmaz. Halkı uyandırmanın, ona toplumsal bazı gerçekleri aktarmanın türlü yolları bulunabilir, estetik olmayan, güzellikle ilgili bazı çalışmaları gerektirmeyen yollar : Siyasal eylemde, propaganda diye başlıbaşına bir dal kurulmuştur, niye, bunun için! Sanat dedin mi, orada dur, bir yandan doğasal, toplumsal, bireysel diyalektiği 'hareket halinde' vereceksin ama, bir yandan da bunu 'estetik kategorileri içinde' yapacaksın.

YAYILMAZ, GÜMBÜRDER

O halde, bu çıkmazdan sanatçı olarak çıkışımızın olmazsa olmaz koşulu kendiliğinden beliriyor : Halk yığınlarına yayılabilmemizin yolu, sanatın tanımlamasını değiştirmek değildir, buna yönelirsek belki bir zaman yeterince gelişmemiş, yeterince bilinçlenmemiş kişilere geçici bir doyum verebiliriz, sürgit yürümez ama, yığınlar dünyayı değiştirir, kendileri de değişirler, bu değişme onları gittikçe daha çok "müşkülpesent" kılar, sanatçıdan estetik gereksinmelerine karşılıklar beklemeye götürür, götürünce de estetiğe boş vermiş 'devrimci' sanatçılar gümbürder gider.

Canı şiir okumak isteyince Behçet Kemal'i okuyana rastladınız mı? Ben hiç rastlamadım. Rahmetli heyecanlı adamdı, İnönü Atatürkçülüğüne bağlanmış bir kere, şiiri en bayağısından siyasal bir propagandanın aracı sanırdı, bir de adam putlaştırmanın! Bizim kuşağın solcuları hiç sevmezlerdi, oysa düşünüyorum, Behçet Kemal'in şiirlerinde Atatürk'ün yerine Stalin'i, Anadoluculuğun yerine Stalinciliği koydunuz mu, Samet Vurgun'un şiirlerini andıran bir şiir elde edersiniz. Bu dediğim, her ikisi de gümlemiştir anlamına mı geliyor varın siz düşünün!

Yalnız, estetiği kalkan yapıp işi grafik biçimciliğine dökenlere de dikkat! Okurla, (giderek halkla) diyaloğ kurabilmenin ancak doğasal, toplumsal (sınıfsal), bireysel çelişkileri derinlemesine ele alıp işlemekle olasılaşacağı hiç unutulmayacak. Yoksa önümüzde ilkin bireyciliğin, hemen arkasından biçimciliğin tuzağı hazır. Öyleyse, sanatın toplumsal işlevini görmesi ne demek oluyor, kalabalıklara açılması nasıl sağlanıyor: Doğa, toplum, insan üçgeninin diyalektiğini estetiğe yedirerek! Bu, bir bileşim demektir, nasıl her yiğidin bir yoğurt yiyişi varsa, her sanatçının da kendince bir estetik bileşimi olacaktır, olmadı mı, ağzıyla kuş tutsa, elleri üstünde yürüse, sanatçı olamaz ki, devrimci sanatçı olsun!

Lâf açılmışken onu da söyleyeyim, şurada kaç kişiyiz, hepimiz iyi kötü onca sınavdan geçtik, havanda su dövmeyi bıraksak da, Türk toplumcu sanatının bir kere diriliğini korumak, ikincisi yaygınlığını gerçekleştirmek için ne yapmamız gerektiğini elbirliğiyle arasak! Bu bana ölçütünü kendimizin koyduğu, yargısını kendimizin verdiği asıp kesmelerden daha yararlı görünüyor. Yanlış mıyım?

Hay Allah, çayı unuttuk yahu!

Neyse, yine görüşelim.

seslenişler

Aysel ÖZAKIN

Kendini sınamalısın

Daha sen küçük bir çocukken bilgili bir insan olacağın belli olmuş. Biraz özel bir durum. Sokaklar, parklar, oyuncaklar nedense ilgini çekmiyormuş da sözlükler hoşuna gidiyormuş. Sözlüklerden yabancı dil öğrenmeğe koyulmuşsun. Nişantaşı'nda, gri bir apartmanda, batılı burjuvalar gibi davranan bir ailede yaşamak seni sokak oyunlarından ve arkadaşlarından uzaklaştırmış. Odanı da bir laboratuvara çevrimişsin. Hayatın temiz bir cep gibi olmuş. Mutsuzluğun öyle başlıyor.

Çocuklar oysa kuşlara, yıldızlara, toprağa, sokaklara, sokak lambalarına bütün insanlara doya doya bakmalı. Şaşırtıcı olayları da yaşamalı. Gri bir apartımanın penceresi gri duvarlara açılan bir odasında çocuğu sözlükler, ansiklopediler ve deney araçlarıyla başbaşa bırakmak ne kadar ürkütücü.

Birçok şeyin kirli olduğuna, onlardan uzak kalmak gerektiğine seni inandırmışlar. Seni saran herşeye karşı kuşkucu olmuşsun. Bakıyorsun hep, üstüne nereden toz geliyor diye. Sanki hayatla aranda bir uzaklık var. Sanki yalnız bilgilerinle bakıyorsun ona. Karşılaştığın her olay için kafandaki fişleri yokluyor, uygun geleni çıkarıp görüşünü açıklıyorsun. Olaylar sende heyecan, sevinç, acı, kızgınlık uyandırmıyor gibi. Yalnızca onları hangi çekmeceye koyacağını, hangi başlık altında toplayacağını hesaplıyorsun.

Bilgilerin doğru ve değerli. Temel kitapları yazıldıkları diden okuyorsun Çok yararlı bir insan olabilirsin sen. Descartes'ı, Hegel'i, Kant 'ı bülbül gibi eleştiriyor ve diyalektiğin kurallarını eksiksiz anlatıyorsun. Güzel bunlar ama savaş alanında fötr şapkası ve koltuğunda kitaplarıyla bakınan profesörün durumunu da düşün. Sokakları tanımıyor, insanlara bakmıyor, senin bilgilerinin dışında saydığın şeylerle ilgilenmiyorsun. Birçok düşünceyi eleştiriyor ama canlı bir örnek gösteremiyorsun. Sen kendini sınamıyorsun. Hayatın seni sınamasına da fırsat vermek istemiyorsun Senin bilgilerin insanlara gerekli bilgiler, ama hayatla bilgiler arasındaki doğal ve gerekli gidiş gelişi niye unutuyorsun? Hayat bilgileri dürtüyor, ileri götürüyor, ilgiler de hayatı açıyor ve geliştiriyor. Bu dengeyi kuramazsak ya sığ ve anlayışsız oluruz ya da kitabî takur takur. Yaratıcı olmak zorundayız. Nesneler arasındaki ilişkiyi doğru kavramak kadar, doğayı ve insanları tanımak da önemli.

Hayat, gerektiğinde alışkanlıklarını, yaşama kurallarını değiştirebilmeli. Seninse hayatında her şey değişmez bir düzen içinde gibi görünüyor Bu seni uygulamada dar görüşlü bir idealiste yaklaştırabilir. Oysa bilgilerin senin daha esnek, daha mutlu daha etkin olmanı sağlamalı.

Bir şirkette çalışıyorsun. Yine Nişantaşı' nda oturuyorsun. Odan çocukluğundaki gibi.

Hiç yalan söylemeyen kimseyi yanıltmayan, temiz bir insansın sen. Ama dışarda, alanlarda, forumlarda, fabrikalarda, mitinglerde neler oluyor, görmüyorsun. Onları yanlız duyuyor, okuyor ve kafandaki uygun bir fişe göre açıklıyorsun. Gerçeğin canlı değişkenliğini gözden kaçıracaksın. Bilgilerin hayata yayılmalı.

Göztepe Ortaokulu'nun geçenlerde Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde açmış olduğu Sanat ve İş Eğitim Sergisi, büyük bir ilgiyle izlendi. Geçen yıl uygulamaya giren Ortaokul Taslak Programı doğrultusunda, bir yıl içinde öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda yaptıkları çalışmalardan oluşan sergide sunulan yapıtlar şu dallardaki çalışmalardan oluşmuştu: Çizgi, leke-resim renk, örgü ve dokuma, kukla ve gölge oyunları.

Rosi'nin «Mattei Olayı» bugün gösteriliyor

ANKARA (Politika)-Çağdaş sahnede gösterilerini sürdüren Ankara Sinematek Derneği bugün, Francesco Rosi 'nin "Mattei Olayı-Il Caso Mattei" adlı filmini oynatacak.

1960 sonrası İtalyan sinemasının genç kuşak yönetmenleri arasında yer alan Francesco Rosi'nin bu filmi dahaönce İtalyan Kültür Heyetinde gösterilmişti. 1972 yılı yapımı filmde Rosi, uluslararası petrol şirketlerine karşı savaşan Enrico Mattei'nin yaşamı, öldürülüşü anlatılıyor. Yönetmen, İtalyan devlet adamı Mattei'nin bir uçak kazası süsü verilen sonunun, kaza değil bir cinayet olduğunu, uluslararası petrol şirketlerinin kendilerine karşı direnen Mattei'ı ortadan kaldırdıklarını belgelendiriyor.

"Le Mani Sulla Citta", "Salvatore Giuliano" gibi filmlerle dünya sinemasında adından söz ettiren Rosi'nin, "Bir Masal Gibi-C'era Una Volta" ve "Lucky Luciano" gibi çalışmaları sinemalarımızda gösterilmişti.

"Mattei Olayı", çağdaş sahnede 18.30'da oynatılacak.

dostlar tiyatrosu
4-30 MAYIS
TEL : 122573
İZMİR ELHAMRA SİNEMASINDA
AZİZNAME
SABOTAJ OYUNU
ORTAK
KEREM GİBİ
EZENLER - EZİLENLER
BAŞKALDIRANLAR

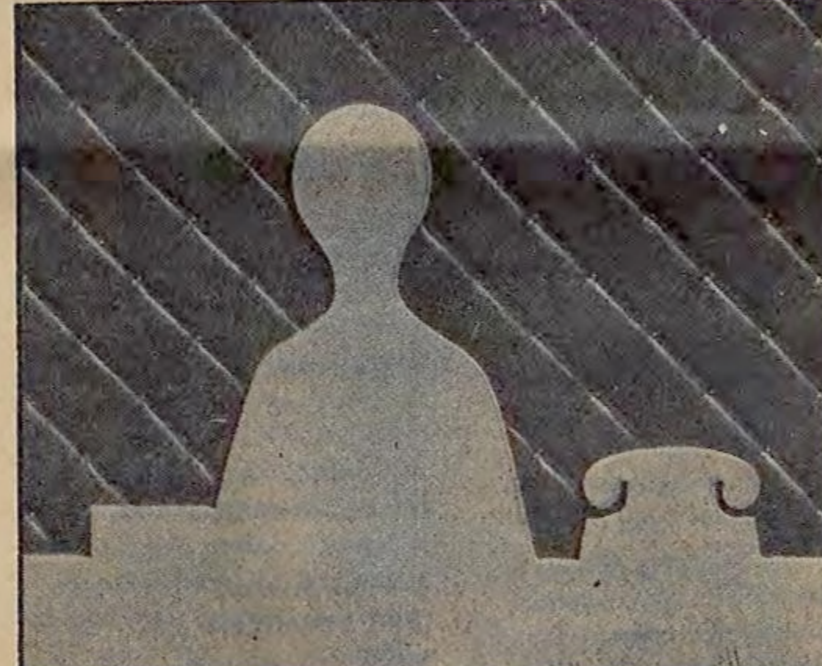

ÖNCEKİ HAFTA YİTİRDİĞİMİZ DEĞERLİ SANATÇI ALTAN GÜRMAN

"Altan'ın Paris'ten Akademi'ye döndüğü günü hatırlıyorum," diyordu yakın dostlarından Mehmet Güleryüz. "Sırtında bol, beyaz pardesüsü, gözleri yine kıvılcımlı, içten, süratle girdi akademiye. Kapıyı şöyle savururcasına iterek. Hızla, üst katta durmuş onu seyrediyordum. O süratli giriş, o hız, o içtenlik, akademiye dönüşünden bu yana, Altan'ın aramızdaki yerini belirledi. Dost, kardeş, ağabey, sanatçı ve eğitimci olarak yerini. Ve sürdürdüğü mücadelede o ilk süratli tempoyu Altan asla yitirmedi."

Yine bir başka dostu ve diğerleri, diğerleri, Hepsi hala inanamadıkları bir ayrılığın ardından aynı kişiliği çiziyorlar: Günümüzde tükenmeye yüz tutmuş bir can kişilik, mert, içten, heyecanlı, atılgan ve sağlam. Değil ölüm, hastalığı bile kondura mayacağımız kadar yaşam dolu, can bir insan.

Altan Gürman'ı geçtiğimiz hafta bir kalp krizi sonu yitirdik. Yaşı çok genç, 38. Kişiliği ise daha da genç, güç dolu, verim dolu, alabildiğine güneşli. Ve bunca işe yaramaz canlının kol gezdiği bir dünyada, "niye en iyisi, niye en "baba"sı? " diye sorduk yalnızca, bilemediğimiz o güçlere. Şimdi İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Temel SanatEğitimi kürsüsündeki koltuğu boş. Ve garip bir şekilde bu boşluk sanki maddeleşmiş, elle tutulur, gözle görülür bir varlığa bürünmüş. Nedenleri ise ortada. Adam vardır ha yaşamış, ha yaşamamış, adam vardır sinsi mi sinsi, adam vardır gerdanı katmer katmer, ye babam ye, adam vardır "ne me lazım"cı, ucu bana dokunmasın da, kime dokunursa dokunsun, diyen. Ve arada bir, bir adam çıkar Altan gibi. El sıktığında parmağının ucunu uzatmayıp gerçekten el sıkan, gözlerinde bir tutkulu ateş, yüzü mert, yüreği mert. Gereğinde sözünü sakınmayan, inançlarını çoşkuyla savunan bir yiğit kişi. Böyle bir can'dan ayrılınca insanoğlu daha iyi isyan ediyor o bilinmez oyuna, daha bir başkaldırmak istiyor. Ama neye yarar?

Resimlerini insanlığından soyutlayamayız Gürman'ın. 1967 yılında Türk Alman Kültür Merkezinde açtığı sergide askerlik döneminde karşılaştığı asker zihniyetini, militarizmin tipik örneklerini en çağdaş biçimlerle ortaya koymuştu. O yıllarda bu resimler salt Türkiye için değil, çağdaş sanatın yoğun olduğu tüm dünya ülkeleri için ilerici, deneysel, özgün yapıtlardı. Ülkemizde bir kısmı, bu yapıtları yadırgadılar, hatta kendi uykuları içinde, görmezlikten geldiler. Oysa Altan'ın tüm resimleri, öz ve biçimin tam uyum içinde olduğu, biçimin içeriği en güzel, en akılcı, ve en heyecan verici tarzda desteklediği, çağdaş, ileriye dönük işlerdir.

İşte biri: Haki renkli tepeler, kurşuni bir gökyüzü, kısa bulutlarla aralanmış. Tuvalin üstüne monte edilmiş dikenli teller ve kırmızı beyaz çizgili "Yasak " işareti. Tepelerin yeşilliğini yitirip er üniforması hakiye dönüştüğü, gökyüzünün mavi'den kurşunlu bir griye tutsak olduğu, askerlik nizamnamesini hiçveden resimler. Bakınca neredeyse sizi de askerlik günlerine, dizginçekilen, işaretler konan, uygun adımlanan, tabur tabur bir militarist dünyaya götüren resimler.

Gürman, 1960'da Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümünden mezun olduktan sonra 1963-1966 yılları arasında Paris Güzel Sanatlar Yüksek Okulunda özgün baskı konusunda yetkinleşmişti. Baskı tekniğinin gerektirdiği dikkat, yapıtlarında en ufak kusura yer bırakmayan Altan'ın titiz kişiliği ile özdeşleşmiş, ortaya teknik yönden çok üstün, içerik yönünden etkin, sağlam örnekler çıkarmıştı. Aynı titizliği baskıları dışındaki resimlerinde de görüyoruz. Son yapıtlarından üç boyutlu, engebeli bir kesit, bize göreçoktan bitmiş, sergilenmeye hazırdı. Oysa Gürman bunun bitmediğini, boyada görülen en ufak gözenek yok oluncaya dek zımparalanması gerektiğini savunuyor, ve işine devam ediyordu.

Tamamladığı son yapıt, başkanı olduğu kürsünün ardında duruyor şimdi. Resmin adı: Kapitone. Yapıldığı tarih: 1976. Henüz işi kurumamış. Elimizi ısrarla bastıracak olsak, altta yazılı harflerin isi elimize çıkar. Öylesine yeni. Kapitone kaplı bürokratlar dünyasını, pek su geçirmez, ısı geçirmez, duygu geçirmez, ve pek hava geçirmez, kapitone dokulu ve hierarşik düzenin o bürokratını vermiş Gürman bize. Yaşam standartlarının hesaplandığı, grafiklendiği, sayılara çevrilip dökümlendiği, koşullandırıldığı, kapitone bürokratlar ülkesinden bay bürokrat, hierarşik temeline bağlı, çevresindeki demirbaş eşyanın çelik grisiyle özdeşleşmiş. Biçim hangi özde böylesine etkinleşmiş, yapıtın mesajı hangi resimde böylesine güçlü? Altan Gürman tüm Türk sanatçıları arasında, mesajını en etkin, en yoğun ve en akılcı anlatımla iletenlerdendi.

1962 Venedik Bienali, 1967 Evrensel Barış Şenliği, 1968 Budapeşte /Izeged Türk Baskı-Resim Sergisi, 1968 PESCIA İkinci Baskı- Resim Bienali, 1968 Üsküp Çağdaş Türk Ressamları Sergisi, 1969 Sao Paulo X. Bienali, 1971 Yeni Delhi II. Hindistan Trianali ve 1976' da İstanbul' dan Altı Ressam Sergisi, katıldığı toplu sergilerinden en önemlileridir. İstanbul Resim Heykel Müzesi ve özel koleksiyonlarda yapıtları bulunan Altan Gürman, 1967 Türkiye Çağdaş Ressamlar Cemiyeti "Jüri Özel Ödülünü" ve 1974 Devlet Resim Heykel Sergisi "Başarı Ödülü"nü almıştı. Aralıksız çalışan, araştıran Doçent Altan Gürman, şu sıralar yoğun bir hamle içinde yeni bir serinin ürünlerini vermekteydi.

Gülşen Çalık CAN

Amerikan Kültür Merkezi'nde, A.B.D.'nin kuruluşunun 200'üncü yıldönümü nedeniyle, iki sergi açıldı. Amerikan Kütüphanesi, ABD'nin çeşitli yönlerini yansıtan 500 kadar kitabı sergiliyor. Karikatürist Vâlâ Somalı'nın çeşitli dallarda tanınmış ünlü Amerikalıların portre karikatürlerinden oluşan sergisi de, aynı yerde 3-15 Mayıs arasında izlenebilecek.

spor

Birinci ligin en önemli Pazarı

Galatasaray-Fenerbahçe

İkinci devrenin en ö - nemli lig maçlarından biri bugün 16.30'da - İnönü Stadında Galatasaray - Fenerbahçe arasında oynanacak.

İki ezeli rakip Fener - bahçe ve Galatasaray olaylı bir haftanın sonunda karşı karşıya geliyor. Fenerbahçe liderlik yarışında Trab - zonspor'u 2 puan geriden izlemekte ve liderin takılmasını beklemekte .

Galatasaray ise olaylı bir hafta geçirdi. Ancak yedek oyuncular yeni giydikleri formayı çıkarmamak hırsı ile oynayacaklar. Yasin, B.Mehmet, Metin gibi oyunun kaderini değiştiregelen futbolcular yok. Ancak herşeye rağmen bu maçların sonucu tahminlere sığmıyor . Son antrenmanda ayak bileğinden sakatlanan Cemil'in oynamak ihtimali kuvvetli . Haftanın her bakımdan hayli ilgi çekici olan maçına takımların şu kadroları ile çıkmaları beklenmekte;

Fenerbahçe: Adil, Sabahattin, Yılmaz, Alpaslan Yenal, Zafer, Engin, Ender Cemil, Ömer, Nevruz.

Galatasaray : Nihat, Arif, Güngör, Fatih, Bülent, Tuncay, K.Mehmet , Mustafa, Zafer , Gökmen , Şevki.

Galatasaray Yönetim Kurulu, futbol takımında gelişen son olaylarla ilgili bir bildiri yayınlayarak bazı futbolcuların menecer Turgan Ece'ye karşı olan tutumlarının Galatasaray - lılık ruhu ile bağdaşmaya - cağını belirtti.

GALATASARAY AÇIKLAMA YAPTI

Galatasaray Spor Klubü Başkanlığınca yayınlanan bildiride şöyle deniliyor :

"-İnanıyoruzki bir dileğin yerine getirilmesi i - çin tutulacak yol kendisini kulubüne adamış yetkisi ehliyeti ve Galatasaraylılığı üzerine tartışma kabul edilmeyen değerli menecer ağabeylerine karşı çıkma gös - terişinde bulunmak ve bu - nu bir huzursuzluk ortamı içerisinde sürdürmek değil - dir.

Şampiyonluğun Anadoluya geçmesinin Galatasa - ray tarafından istenmediği yolundaki spekülatif ve yakışıksız tevsileri, itham ve isnatları tamamiyle ca - miamız dışında telâkki ederek Yönetim Kurulu adına Galatasaraylılık ruhunun , bütün asaleti içinde reddederiz. Bölgecilik çağının açılmasının tam karşısındayız. Sampiyonluklar hakkı olanlarındır.

Galatasaray formasını Galatasaraylılık ruhu içinde üstün bir görev anlayışı içinde taşıyacak olanlarla her zaman beraberiz."

GİRESUN-TRABZON

Giresunspor ile Trabzonspor saat 16.30'da Giresun - da karşı karşıya gelecekler.

Düşme potasındaki Giresunspor son haftalarda aldı - ğı puanlarla ligde kalma ümidini artırdı. Maça asılıyor ama gole gitmekte güçlük çekiyor.

Trabzonspor ise hem içerde hem dışarıda kazanarak, gerilerden geldi ve Fenerbahçe'nin iki puan da önüne geçerek liderliğe oturdu. Her maçını da kazanarak Fenerbahçe'yi kendine yaklaştırmamak istiyor.

Bu nedenle iki taraf için de çok önemli olan maça takımların şu kadroları ile çıkmaları beklenmekte :

Giresunspor: Datcu, Faruk, Ekrem, Aziz, Necdet , Doğan, Cüneyt , Mazlum, Şükrü, Müjdat, Murat.

Trabzonspor : Şenol , Turgay, Necati, Kadir, Ce - mil, A.Yavuz, Tuncay, Hüseyin, Ali Kemal, Necmi , Ahmet.

Bugün Fenerbahçe ile oynayacak Galatasaray futbol takımı Kilyos'ta çalıştı. Bir maç yapan sarıkırmızılılar hırslı görüldüler.

Adanaspor Balkan Kupası için Studente ile karşılaşıyor

Adanaspor bu akşam saat 20.30'da Adana Şehir Stadında Balkan Kupası için Romen Studente ile karşılaşıyor.

Balkan Kupası grup maçlarında ilk rakibi Bulgaristan'ın Akademic takımı ile ilk maçta 1-1 berabere kalan ve ikinci maçı 1-0 kaybeden turuncu-beyazlıların grup birincisi olabilmesi için Romen Studente takımını Adana'da ve Romanya'da yenmesi gerekmekte.

BAŞARILI TRABZONSPOR AMATÖR TAKIMI

LİG LİDERİ TRABZONSPOR'UN EN BÜYÜK RAKİBİ «AMATÖR TAKIM»

Lig'e çıktığı ikinci yılda liderliğe yükselen ve şampiyonluğa en yakın takım ola - rak gösterilen Trabzonspor'un en büyük ra - kibinin "Trabzonspor amatör takımı" olduğu ileri sürüldü.

Trabzon Amatör Birinci Kümede müca - dele eden ve bu sezon Trabzon'da Birinci olan Trabzonspor'un amatör futbol şubesi grup birinciliklerine de katılarak, Doğu Karadeniz grup birincisi oldu.

Her Perşembe günü Trabzonspor'un çift kale idmanında ağabeyleriyle karşılaşan amatör gençlerin başabaş mücadele gösterme - leri ve hatta çoğu kez maçı lehte bitirmeleri nedeniyle, "Trabzonspor Amatör Futbol , Takımı"Trabzonspor'un en büyük rakibi olarak gösterilmekte.

Amaçlarının, "Ağabeyleri gibi Trab - zonspor'un adını daha da büyütmek ve gö - rev alabilmek için biribirleriyle yarışmak " olduğunu belirten gençler, bu yıl Türkiye liginde Trabzonspor'un ipi göğüsleyeceğine inandıklarını da söylemekteler.

BALIKESİR-ALTAY

Balıkesirspor ile Altay saat 16.30'da Balıkesir'de karşılaşıyorlar. Balıkesirspor ilk yarıdaki sağlam görünüşü - nü özellikle gol atamaması nedeniyle bozdu ve durumu - nu zora soktu.

İki puana şiddetle ihtiyacı var. Bu nedenle de se - zon sonuna kadar kampa girdi.

ESKİŞEHİR-ORDU

Eskişehir'deki Eskişehirspor - Orduspor maçı saat 16.00 da Atatürk stadında.

Eskişehirspor korkulu rüyalardan biraz olsun sıyrıldı. Ancak tümüyle de kendini garantiye almış değil.

Eskişehirspor tehlike çemberine girmemek için mutlaka galibiyet kovalayacak.

ANKARAGÜCÜ-ADANA D.SPOR

Ankaragücü ile Adana Demirspor Ankara'da saat 16. 30'da 19 Mayıs stadında karşılaşacak.

Ankaragücü son haftalarda puan toplamaya başladı . İyi futbol oynuyor. Adana Demirspor hemen hemen kur - tuldu. Bu nedenle Ankaragücü iki puana daha yakın.

GÖZTEPE-BURSA

Göztepe ile Bursaspor İzmir Alsancak stadında saat 16.30 da karşı karşıya gelecekler.

Göztepe'nin ne yapacağı belli olmuyor. Kötü so - nuçlar alırken bir de bakıyorsunuz Fenerbahçe'den İstanbul'da puan alıyor. Durumu da oldukça kritik.

Elazığ'da

(Baştarafı 1.de)

Öte yandan dün gece Konaküstü mevkiinde meydana gelen olaylardan sonra şehrin çeşitli yerlerinde dinamit atıldı . Olaylar sırasında tahrip edilen Hasan Toptaş'ın bakkal dükkanında zararın fazla olduğu a - çıklandı.

DİNAMİTLER PATLADI

Beş kişinin yaralanmasından sonra Nail Bey Mahallesi Tuncay Sokakta bulunan CHP Senatörü Hasan Yılman'ın evine de dinamit atıldı. Patlama sırasında evin camları kırıldı.

ADANA DGM 8 KİŞİ HAKKINDA TUTUKLAMA KARARI VERDİ

ADANA- Öte yandan A. A.'nın haberine göre "Amaçları dışında faaliyet gösterdikleri" iddiasıyla çeşitli dernek yöneticilerinden sekizi hakkında daha tutuklama kararı verildi.

Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi sorgu hakimliği tarafından gözaltında bulunan 41 dernek yöneticisinden üçü tu - tuklandı ve 38'inin tutuksuz yargılanmasına karar verildi . Güvenlik Mahkemesi sorgu hakimliği halen kaçak bulunan 16 dernek yöneticisinden beşi hakkında da gıyabi tutuklama ka - rarı aldı.

İlgililer haklarında gıya - bi tutuklama kararı alınan dernek yöneticilerinin "Tuna A - lemdar, Mehmet Kulaç, Hüsamettin Çivici, Mehmet Ali Kılıç ve Ahmet Çil" adlı kişiler olduğunu belirttiler. Gözaltına alındıktan sonra sorguları yapılanlardan da Ali Balsay, Kadir Yüksel ve Erden Özmen adlı sanıkların tutuklandığı bildirildi.

SALDIRGANLARIN ELİNDEN KURTULMAK İÇİN BİR ÖĞRENCİ 5'NCİ KATTAN ATLADI,KOMAYA GİRDİ

ANKARA- Manisa Öğrenci Yurdu'nda bıçakla tehdit edilen bir öğrenci, saldırganların elinden kurtulmak için yurt binasının 5. katından atladı ve koma halinde hastahaneye kaldırıldı.

Emniyet yetkililerinden edinilen bilgiye göre, solcu olduğu gerekçesi ile yurtta bulunan diğer öğrencilerin saldırısına uğrayan İbrahim Alper adlı öğrenci, saldırganların elinden kurtulmak için pencereden dışarı fırladı. Düşen öğrenci koma halinde hastahaneye kaldırıldı.

Hacettepe Hastahanesi yetkilileri yaralı öğrencinin koma halinin devam ettiğini , yapılan tüm müdahalelere rağmen ağır yaralanan öğrencinin kurtulmasının güç olduğunu söylediler;

Öte yandan Ankara'nın çeşitli semtlerinde 6 Mayıs 1972 olaylarını anan afişleri yapıştıran 5 kişi gözaltına alındı.

Orta okul öğrencileri Bülent Demirkol ve Cemal Çakıcı ile işçi İsmail Acar, Gülveren Esentepe ilk okulu duvarlarına "halklara hürriyet", "6 Mayıs 1972'yi unutmayacağız" , "Deniz, Yusuf, Hüseyin intikamlarınız alınacaktır" şeklindeki sloganların bulunduğu afişleri asarlarken yakalandılar.

Aydınlıkevler'de de duvarlara 6 Mayıs 1972 olaylarını anan afişlerden asarken Fikret Balcı ve ismi tesbit edileme - yen bir arkadaşı emniyet kuv - vetlerince yakalandı.

Emniyet yetkilileri yasaklanmış afiş yapıştırırken yakalananların adliyeye sevkedildiğini bildirdiler.

Türkler

(Baştarafı 1.de)

mayan, yöneticileri siyasal cinayetle suçlanan bazı faşist kuruluşların demeçlerini de yayınlayarak, şiddet hareketlerinin yaygınlaşmasına hiz - met etmektedir. Buna karşılık yasa dışı TRT yönetimi, geniş kitleleri temsil eden ilerici örgütlere ya söz hakkı tanıma - makta, ya da bu hakkı, Anayasa ve TRT yasasının dışına çıkarak fiilen kısıtlamakta ve ters yönde kullanmaktadır.

MC yanlısı işgalci TRT yönetiminin ilerici sendikalara karşı uyguladığı kasıtlı sansür son günlerde en uç noktasına varmıştır. 51 yıl sonra ilk kez kutlanmasına ve bugüne dek görülmedik bilinçli bir kalabalığı toplamasına rağmen DİSK'in düzenlediği 1 Mayıs İşçi Bayramı gösterisi TRT' de adeta geçiştirilmiştir. DİSK' in düzenlediği ve 200 binden fazla işçiyi, emekçiyi, aydını bir araya getiren 1 Mayıs Emek Bayramı üzerine verilen habe - rin kısalığı, DİSK'in ve işçi sınıfımızın bu büyük başarısına gölge düşürmeye yöneliktir. Amerikan emperyalizminin Dışişleri Bakanı Kissinger'in Afrika gezintisini geniş ve görüntülü bir şekilde yansıtan işgalci TRT yönetimi DİSK'in 1 Mayıs İşçi Bayramı gösterisinden bir tek görüntü bile vermemiştir . 1 Mayıs İşçi Bayramı gösterisi haberinin hemen arkasından, adı olan, fakat kendi olmayan ve faşizm yanlısı bir kuruluşun 1 Mayıs'ı karalayan demecine yer verilmesi yasa dışı ve MC yanlısı TRT yönetiminin DİSK'e ve ilerici güçlere, demokrasiye , Anayasaya karşı olan tutumunu belgeleyen en büyük örnek olmuştur.

TRT, hiç kimsenin babasının malı veya çiftliği değildir.

TRT, Anayasal, bağımsız, tarafsız halk hizmetinde bir halk (kamu) kuruluşudur.

Anayasal bir kuruluş olması gereken TRT'nin demokratikleştirilmesi ve emekçi halkımızın kültür düzeyini geliştirici bir görev görmesini sağlama mücadelesi, eli kanlı MC iktidarının demokratik yoldan düşü - rülmesi demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Bilinçlenen işçi sınıfımız ve emekçi halkımız TRT'nin Anayasa dışı halk düşmanlarına hizmet etmesine asla izin ver - meyecektir."

Ecevit

(Baştarafı 1.de)

"Cephe hükümeti elinde , Türk ekonomisi, dış ödeme olanakları bakımından bir yıl içinde iflâsa sürüklenmiştir. Bu iflâsın yeni kanıtlarından biri, 5 Mayıs günlü Resmi Gazetede yayınlanan bir kısa tebliğdir. Maliye Bakanlığının VII - 165 sayılı bu tebliğine göre, demir ve gübre ile traktör ve kamyon parçaları için kredili ithalata izin verilmektedir.

1957'de de, Türk ekonomisi yine ağır bir bunalıma sürüklendiği ve ithalat olanakları - nın yitirildiği sırada başvurulmuş olan buna benzer bir uygulama, ekonomimiz üzerinde bir tür yabancı denetimi kurulma - sına yol açan olumsuz gelişmeleri ve Türk parasının büyük ölçüde değerden düşmesini hız - landırmıştı.

Cephe hükümeti, sorum - suzca tutumu ve istifciliğe ya - rayan döviz israfı ile Merkez Bankasındaki dövizlerin kısa sürede erimesine yol açmıştır ; "Dövize çevrilebilir mevduat" adı altında, yüksek faizle ve kur garantisiyle, astarı yüzünden pahalı biçimde ödünç döviz aramağa mecbur kalmıştır . Ancak, ekonomimizin güveni - lirliğini yitirmesi nedeniyle artık bu ödünç dövizleri bile bulmakta güçlük çekmektedir; Dünya para piyasasından en ağır koşullarla bile kredi bulma olanakları daralmıştır, üstelik , gerekli tedbirler alınmadığı i - çin, uygun koşullu bazı proje kredileri de kullanılamamaktadır, hükümetin tutumu güven vermediği için, işçi dövizleri gelirimiz hızla azalmaktadır. Dış Ticaret açığımız ise görülmemiş bir hızla büyümektedir .

Hükümetin sorumsuz ve başarısız ekonomi politikasının sonucu olarak, ithalat güçlüğü tehlikeli noktaya varmıştır, yapılmış ithalatın karşılıkları bile aylardır dışarıya transfer e - dilememektedir. İşte bu durum karşısında, hükümet, seçime kadar bazı maddelerin ithala - tını sürdürebilmek için, 165 sayılı tebliği çıkararak, en sakıncalı yola başvurmuş olmaktadır. Cumhuriyet Halk Partisi ve Irmak hükümetlerinden devraldığı dövizleri tükettiği yetmez - miş gibi, gelecek yılların dö - vizlerini de şimdiden bağlamaktadır. Seçime kadar durumu i - dare eder görünebilmek uğruna Türkiye'nin geleceğini de ipo - tek altına sokmaktadır.

Şimdi ithal et, sonra ödersin anlamına gelen kredili it - halat uygulamasıyla, gerçek değerinin çok üstünde fiyatlar - dan mal ithal edilecektir. Bu uygulamayla, başlangıçda bir ö - demede bulunmaksızın diledikleri gibi mal ithal etme olanağına kavuşan imtiyazlı kişiler, girdiğimiz sıkıntılı dönemi ve yakın geleceğin büsbütün sıkıntılı olduğunu göz önünde tutarak, bol bol ithal malı istifci - liği yapacaklardır.

Söz konusu tebliğ, " Türk parasını koruma hakkındaki bir karara ilişkin olarak çıkarıl - mıştır. Oysa bu tebliğle, Türk parası, korumak şöyle dursun , büsbütün değer yitirecektir ve kısa sürede büyük bir devalüasyon kaçınılmaz duruma gelecektir.

Ülkeyi siyasal ve sosyal alanlarda bunalıma sürükleyen Cephe hükümeti, ekonomimizi de felâkete sürüklemiştir."

ECEVİT SALI GÜNÜ PARİS'E GİDİYOR

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Fransız radyo kuruluş - larından Radio France'in düzenlediği açık oturuma katılmak üzere Salı sabahı Paris'e hare - ket edecek. Ecevit'e bu gezi - sinde eşi Rahşan Ecevit ve CHP Dış İlişkiler Müdürü Orhan Koloğlu refakat edecek.

Irak

(Baştarafı 1.de)

tarda olan borcun ödenmesi gerektiğini bildirdi.

İlgililerin verdikleri bilgiye göre, gaza yapılacak zamla dengenin sağlanması yoluna gidilecek. Benzin, motorin ve benzeri akaryakıta yapılacak zam ise daha sonra gerçekleştirilecek.

BİR SANİYE LÜTFEN

(Baştarafı 1.de)

uygulatmayan kişi, hukuk devletinden söz etmek şöyle dursun, Başbakan sıfatıyla, hukuk devletinin bir numaralı düşmanı durumundadır.

(2) Türkiye'de demokratik rejimin karşısına dikilen en büyük tehlike, Demirel iftiranamesinde adı geçen ku - rum değildir. Bizzat Demirel'in iktidarıdır.

Demirel iktidarı, elliye yakın gencin ve işçinin ölümünden sorumludur. Demirel iktidarı, Anayasayı çiğne - yerek Türkiye'yi ilkel ve düşman kamplara bölmenin, va - tandaşı birbirine kışkırtmanın, birbirine kırdıtmanın so - rumlusudur. Demirel iktidarı, Türkiye'yi kardeş kavgası - na sürüklemek ve bunu kendi iktidarının sürekliliği için bir şart görmekten sorumludur. Beceriksizliği, ilkelliği, kışkırtmacılığı, bölücülüğü ile, demokratik rejimin en büyük tehlikesi ve en büyük düşmanı, başında Demirel' in bulunduğu iktidardır.

(3) Türkiye'de ahlâk ölçülerinin erdemin, namusun, karşısına dikilmiş en büyük tehlike, bizzat sayın Demir - el'den gelmiştir.

Kendisi, suiistimalden sanık olduğu iddiasının Mec - lislerde görüşülmesini engelleten, ortaya çıkıp hesap vermekten kaçınan, adaletten ve hukuktan her ne pahasına olursa olsun uzak duran bir kişidir. Hakkında benzer iddialar bulunan kimse, mertçe ortaya çıkıp bu iddiaların araştırılmasını ister, önerge verilmişse, soruşturma talep edilmişse, bunların incelenmesini bizzat kendisi zorunlu kılar. Hakkında tahkikat açılması için, savcılara kendi - si başvurur. O günlerde önünde cereyan eden ve Orgeneral Emin Alpkaya'nın kendi hakkındaki soruşturmayı kolaylaştırmak için her çareye başvuran davranışını elbet - te sayın Demirel'in örnek alması beklenemezdi ; ama hiç değilse, ağır suçlamalar karşısında böylesine bir engelletmeye başvurmayabilirdi.

Sayın Demirel, hakkındaki suiistimal iddiasının Mecliste görüşülmesinden kaçınarak, bu iddiaların araştırıl - ması için savcıları harekete geçirmekten uzak durarak, Türkiye'de sadece ahlâk ve namus kavramlarını yıkmamıştır, şaibeli bir iktidarın şaibeli başı durumuna düşmüştür.

Şimdi aynı sayın Demirel kalkmış, iftira olduğu Mahkeme kararlarınca saptanan iddialarını tekrarlamakta, bir de rejim düşmanlığı, hukuk devleti, ahlâk dersleri vermektedir.

Sayın Demirel en küçük bir sorumluluk anlayışıyla davranıp, hakkındaki suistimal iddiasının soruşturulmasına imkân tanısaydı yahut Yüksek Mahkeme kararlarını Ana - yasanın ilgili maddesiyle beraber çiğnemenin hesabını Meclis önünde cevaplayabilseydi, bir yıl içinde kana, kine ve düşmanlığa boğulan Türkiye'nin hesabını vermeye kalkışsaydı bugün bulunduğu yer, çok muhtemelen, Yüce Divan'ın önündeki sanık sandalyesi olurdu.

Bunca iftirayı savurmanın, bunca suiistimalin soruş - turulmasına karşı çıkmanın, bunca rejim düşmanlığının , bunca bölücülük yapmanın, bunca Anayasa maddesi ih - lâlinin sonucunda ilerde kendini bulacağı yer, herhalde aynı sanık sandalyesi olacaktır.

İsmail Cem

Aytekin Kotil

(Baştarafı 1.de)

basına kapalı olarak devam etti. Bu bölümde, örgüt temsilcileri ve toplantıda hazır bulunan milletvekilleri konuşmalar yaptılar. Antalya milletvekili ve Parti Meclisi üyesi Deniz Baykal da görüşlerini açıkladı. Yapılan eleştirileri Genel Sekreter yardımcısı Ali Topuz ve İl Başkanı Aytekin Kotil cevaplandırdılar. Kotil, açılış konuşmasında bazı ser - maye çevrelerinin ve çok u - luslu şirketlerin yaklaşan CHP iktidarından tedirginlik duy - duklarını belirterek "İstanbul - da giderek artan oylarımız önümüzdeki seçimlerde %60'ı geçecek" dedi. İl yönetimini kasada 35 bin lira ile devraldıklarını şimdi 605 bin liraları olduğunu belirtti. İl başkanı belediyenin imar planının gecikmesi dolayısıyla ruhsatı olmayan gecekondulara da su ve elektrik vermesini övdü ve buradaki hukuksal sorumluluğu göze almanın "övünç ve - rici bir sorumluluk olduğunu söyledi. Belediye Başkanı İsvan mevcut engeller ve yeter - sizliklere rağmen yapılan hiz - metlerin her alanda AP'li belediyelerin hizmet oranını aştığını belirterek "Ama bizim için esas olan hizmetin miktarından da önce, hizmet anlayışıdır. Onlar seçkinlere, bizse halka hizmet ediyoruz. Belediye mallarına sahip çıkmamız, Tenis Dağcılık klübünü ve Yelken Klübünü dar bir çevrenin hizmetinden alıp halka açma çabaları - mız bunun kanıtlarıdır" dedi.

Gençlik kolu Başkanı Süha Akıncı "Parti içinde demokra - tik solculuğun kimsenin teke - linde olmadığı belirtti ve gençlik kolunun "emeğin sermayeye karşı kutsal savaşına" katıldı - ğını belirtti. Akıncı işçi komitelerinin her ilde kurulmasını ve Halkçı Devrimci Gençlik Derneğine destek olunmasını istedi.

İl Yönetim Kurulu üyesi ve İşçi Komitesi Başkanı Mehmet Muğlacı "Halk iktidarının ku - rulması yolunda işçi sınıfının birliğinin sağlanmasının ve bunun içinde iş kollarındaki sendikaların birleşmesi yönünde katkı yapılmasının gerekliliği üzerinde durdu.

Eğitim komisyonu Başkanı Üniversite öğretim üyelerine yaptırılan ilçe seminerlerinin ya - rarlarını anlattı ve bunların bir kitap halinde bastırılacağını belirtti.

Toplantı sırasında Ali To - puz ve Merkez Yönetim Kuru - lu üyeleri başkanlık divanının yanındaki masada, Deniz Bay - kal ise salonun arka sıralarında oturdu.

Morina savaşı yeniden başladı

LONDRA - İzlanda ve İngiltere'nin bir savaşın eşiğine gelmelerine yol açan, ancak son bir kaç aydır yatışmaya yüz tutan "Morina Savaşı" Cuma gecesi yeniden kızıştı ve İngi - liz savaş gemileriyle İzlanda hücum botları gene çatıştılar .

İzlanda hücumbotu TYR'in hasar gördüğü, bu arada İngiliz savaş gemileri Mermaid, Gurka ve Falmouth'un da yara aldıkları verilen haberler arasında - dır. Olaylar sırasında can kaybı meydana gelmediği, hasarın da büyük olmadığı belirtildi.

Olay, İngiltere'nin İzlanda suları açıklarına iki savaş gemisi daha göndereceği haberleri üstüne patlak verdi. İngiltere Savunma Bakanlığı, İzlanda hücumbotlarının kasten İngiliz gemilerine çarptıklarını iddia ederken, İzlanda hükümeti ise İngiliz gemilerinin hücumbot - lara çarptıklarını ve botları batırmaya çalıştıklarını ileri sürdü. İzlanda hükümetinin olayla ilgili protesto notasının Londra'daki Norveç Büyük elçiliği kanalıyla İngiliz Dışişleri Ba - kanlığına verildiği açıklandı .

İzlanda Morina savaşı yüzünden İngiltere'yle 19 Şubat günü diplomatik ilişkilerini kesmişti.

SAMPSON'UN DURUŞMASINA PAZARTESİ GÜNÜ DEVAM EDİLECEK

LEFKOŞE - 15 Temmuz 1974 darbesi sırasında devlete karşı silahlı eylemde bulunduğu gerekçesiyle Sampson aleyhinde müebbet hapis talebiyle açılan davanın duruşmasına yarın Lefkoşe Rum Ağır Ceza Mahkemesinde devam edilecek.

Darbeyi takiben sekiz gün Cumhurbaşkanlığı yapmış bulunan eski EOKA'cı Sampson' un davası ile ilgili olarak yüze yakın tanık dinleneceği bildirildi. (THA)

Kıbrıs'taki siyasi partilerin aday yoklamaları bugün

LEFKOŞE - Kıbrıs Türk Federe Devletinde 20 Haziran Milletvekili seçimleri için siyasi partiler bugün aday yoklaması yapacaklar.

Her parti için, her seçim bölgesi merkezinde belirli yerlere oy sandıkları konulacak ve partili delegeler bu sandıklara sabah saat 08 den akşam saat 18'e kadar oylarını atacaklar.

Seçimlere Ulusal Birlik Partisi, Halkçı Parti, Cumhuriyetçi Türk Partisi ve Toplumcu Kurtuluş Partisi girecek. Adaylık için en fazla müracaat, Denktaş'ın Genel Başkanı bulunduğu Ulusal Birlik Partisine yapıldı.

Alpkaya'ya elçi olarak görev verileceği ileri sürülüyor

ANKARA - Hava Kuvvetleri Komutanlığından emekliye ayrılan Orgeneral Emin Alpkaya'nın boş elçiliklerden birine muhtemelen Kanada'ya elçi atanacağı bildirilmekte. Bu atamanın Alpkaya ve Eşref Akıncı'nın görev süresi dolmadan önce kararlaştırıldığı öne sürüldü. Ancak araya Lockheed olayı ile ilgili soruşturmalar ve Orgeneral Alpkaya'nın aniden emekliye ayrılması girince söylentiler gerilemişti. (ANKA)

Uluslararası Philadelphia'da Basın Enstitüsü başlıyor

PHİLADELPHİA - Uluslararası Basın Enstitüsü'nün (IPI) yıllık toplantısı Pazartesi günü Philadelphia şehrinde başlayacak.

245 delegenin katılacağı konferansın açılış konuşmasını ABD Başkan Yardımcısı Nelson Rockefeller yapacak, ardından IPI'ın merkezinin İsviçre'nin Zürih kentinden başka bir şehre nakli önerisi için müzakereler yapılacaktır.

Üç gün sürecek konferansta dört seminer düzenlenecek, ve görüşmelerin ağırlık noktasını basın özgürlüğü teşkil edecektir. (THA)

Deniz Hukuku Konferansı 2-17 Eylülde tekrar toplanıyor

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansının son dönemi, Cuma günü sona erdi ve konferansın yeniden 2 - 17 Eylül tarihleri arasından toplanması kararlaştırıldı.

Konferansa katılan delegasyonlardan bir kısmı bu yıl sonuna kadar deniz hukukuyla ilgili kararlar alınabileceğinden umutlu olduklarını ifade ederlerken, denizlere kıyısı bulunmayan bir çok ülke ise görüşmelerin yavaşlığından yakındı.

Amerikan baş temsilcisi Vincent Learson, bu dönem görüşmelerin verimli, ancak gerçekten ağır geçtiğini ifade ederken gene de bu yıl sonuna kadar hedef alınan deniz hukuku anlaşmasının gerçekleştirilebileceğini belirtti.

Learson, ayrıca, konferansın Eylül ayındaki oturumunda anlaşmaya varmak amacıyle bazı noktaları karar altına alması olanağının yüzde 50'den fazla olduğuna dikkat çekmiş.

Öte yandan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim de Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) için bulunduğu Nairobi de, "deniz hukuku görüşmeleri büyük ölçüde gelişme kaydetmiştir" dedi.

BU GÜN ANNELER GÜNÜ...

Analar Babalar Derneği: «Çocuklarımız öldürülürken Anneler Günü kutlanamaz»

ANKARA - *(Politika)* - Analar ve Babalar Derneği, MC döneminde öldürülen 67 kişi ile daha önce öldürülen yüz kadar gencin annelerini yılın anaları olarak ilân etti.

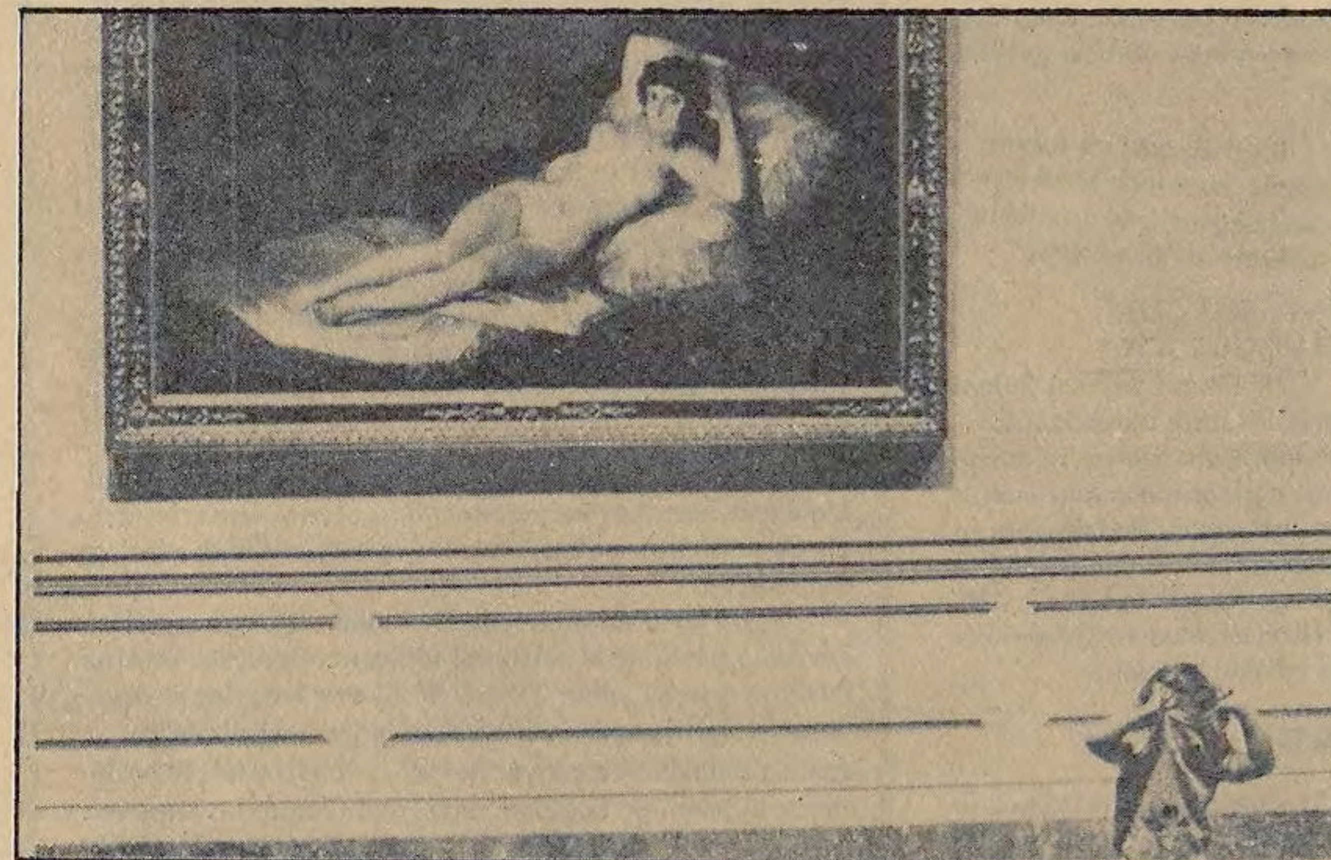
Tüm Analar ve Babalar Derneği dün bir açıklama yaparak, faşizmin kol gezdiği, insanların kurşunlandığı Türkiye'deki bu ortam içinde "Anneler Günü"nün kutlanamayacağını bildirerek, anaları çocuklarının yanında, faşizmle mücadeleye çağırdı. Açıklamada, "Böyle bir günde analara verilecek tek armağanın, evlatlarının can güvenliği, öğrenim özgürlüğü olduğunu bir kez daha tekrarlıyoruz" denildi.

Analar-Balar Derneği'nin "Anneler Günü" nedeniyle yaptığı açıklamada şöyle denildi:

"Analar bugün yas içinde... Aramızda evladı eğitimini sürdüremediği için çaresizlikle çırpınan analar var. Aramızda evlatlarının yolunu endişeyle gözlemekten bitkin düşen analar var. Aramızda evlatları zindanlarda, işkence odalarında, hücrelerde tutulan analar var. Aramızda, kendisini kutlayacak, elini öpecek, suyunu getirecek, küçük armağanıyla gönlünü alacak olan evlatları sokaklarda kurşunlanmış analar var. Evladının ölüsüne bile sahip çıkamayan analar... Oysa, anneler günü çocuklarından ayrı düşünülemez. Bugün evlatlarımız yurdumuzun bağımsızlığı, halkımızın mutluluğu için faşistlere karşı mücadele vermektedir.

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ: ANNELER GÜNÜ KUTLANAMAZ

İlerici Kadınlar Derneğinin "Anneler Günü" nedeniyle yayınladığı bildiride Anneler Gününün "üstüne titreyip yetiştirdiği gencecik çocuğunu faşist kurşunlarına kurban veren anaların günü olarak kutlanmadığı" bildirildi. "Anneler Günü"nün bir hediye alma günü olarak kutlandığı ve bundan kapitalistlerin kâr sağladığını bildiren İlerici Kadınlar Derneği açıklamasında "Analığa saygı, bize yutturmaya çalıştıkları gibi, yılın bir günü çocukların analarına hediye alması demek değildir.

Babacığım ama bu kadının elbisesi yok„

İki yaşındaki Raven Schlossberg, Washington Milli Sanat Galerisi'ni birlikte gezdiği babasına, "... babacığım, ama bu kadının elbisesi yok" dedikten sonra, bir köşeye oturup gömleğiyle gözlerini kapıyor... Ressam Goya'nın ünlü "Çıplak Maya" tablosunun İspanya'dan getirtilip özel olarak sergilendiği salonda geçen bu olay, salonda bulunanlar tarafından "Çıplak Maya'nın aldığı en güzel iltifatlardan biri" diye nitelenirken, Bay Schlossberg, oğluna, çıplaklıkla "ayıbın" a ayrı şeyler olduğunu anlatmaktaydı...

Film yarışması ve diğer konuların jürileri belli oldu

13. Antalya Festivali'nin hazırlıkları tamamlandı

Bu yıl 18-26 Haziran tarihleri arasında yapılacak olan 13. Antalya Festivalinin hazırlıkları sürüyor. Festivalde 13. Altın Portakal Film Yarışması, Film Öyküsü Yarışması, Fotoğraf Yarışması, Türk Müziği Yarışması, Öğrencilerarası Bölgesel Resim ve Şiir Yarışması yer alıyor.

FİLM ÖYKÜSÜ YARIŞMASI

Film Öyküsü Yarışmasında uzun ya da metrajlı konulu bir filmin yapımında kullanılabilecek "sinematografik özellik taşıyan öyküler" yarışacak.

Bu yarışmaya amatör ve profesyonel yazarlarla, senaristler katılabilecek. Film Öyküsü Yarışmasının seçiciler kurulu üyeleri şunlar:

Süreyya Duru (yönetmen), Zihni Küçümen (Sanatçılar Birliği Başkanı), Rauf Mutluay (edebiyatçı ve eleştirmen), İsmail Avşar Timuçin (edebiyatçı)

FOTOĞRAF YARIŞMASI

Fotoğraf Yarışmasına amatör ve profesyonel sanatçılar toplumsal konulu siyah beyaz eserleriyle katılabilecekler. Bu yarışmanın seçiciler kurulu üyeleri şöyle:

Ersin Alok (fotoğraf sanatçısı), Nilay Erol (İstanbul TV program yapımcısı), Güler Ertan (İ.D. Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu öğretim üyesi), Şahin Kaygın (grafik ve fotoğraf sanatçısı), Ozan Sağdıç (fotoğraf sanatçısı), Yılmaz Urcu (Fotoğraf sanatçısı ve Antalya temsilcisi)

GRAFİK YARIŞMASI

Grafik Yarışmasının konusu "festival", "sloganı" "Antalya Uluslararası Film ve Sanat Festivali"dir. Türk grafik sanatçılarının katılacağı bu yarışmanın seçiciler kurulu üyeleri şöyle:

Güler Alper (ressam Antalya temsilcisi), Emin Barın (DGSA öğretim üyesi), Turgay Betil (grafik sanatçısı), Mengü Ertel (Grafik sanatçısı) Şahin Kaygun (grafik ve fotoğraf sanatçısı), Boris Niemann (İ.D. Tatbiki Güzel Sanatlar Y. Okulu öğretim üyesi).

SES İÇİN TÜRK MÜZİĞİ YARIŞMASI

Antalya Uluslararası Film ve Sanat Festivalinin etkinlikleri arasında bir de (ses için Türk müziği yarışması) alındı. Bu yarışma Türkçe sözlü edebi değer taşıyan daha önce yayınlanmamış ve söylenmemiş, piyano ve ses için yazılmış şarkılar (lied) yarışacak. Ses için Türk Müziği yarışmasının seçiciler kurulu ileriki günler de saptanacak. Yarışmanın İstanbul'da çalışacak ön seçiciler kurulu üyeleri ise şunlar:

Gürer Aykal (Cumhurbaşkanlığı Orkestrası Şeflerinden) İlhan Baran (becteci) Mehmet Başaran (edebiyatçı) Nüvit Kodallı (besteci)

Antalya Festivali Altın Portakal ödülünü geçen yıl "ENDİŞE" filmi almıştı.

VE ALTIN PORTAKAL

Film yarışması bu yıl da Filmciler Derneğinin katkısıyla yine Antalya Festivalinin, en büyük düzenlemesi, Altın Portakal Film Yarışması tarihinde yarışmaya en çok filmin bu yıl katılacağı şimdiden belli oldu.

Ulusal Altın Portakal Film Yarışması Seçiciler Kurulu üyelerinin adları şöyle:

Doç. Metin And (yazar eleştirmen) Semih Balçıoğlu, (karikatürist, Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Başkanı) Nuri Dağtekin (Antalya Gazeteciler Cemiyeti Başkanı) Kenan Değer (ressam TRT Antalya Radyosu Müdürü) Atila Dorsay (Sinematek Derneği Genel Sekreteri), Suna Kan (viyolonist) Yıldız Kenter (tiyatro ve sinema oyuncusu) Doç. Alim Şerif Onaran (Ege Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi) Mehmet Özel (Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürü) Kâmi Suveren (sinema yazarı) Sami Şekeroğlu, (Devlet Sinema ve Televizyon Enstitüsü Müdürü) İpek Ural, (Boğaziçi Ü. ve Turizm ve Tanıtma Bakanlığı temsilcisi)

İnan «Ege'deki adalarını silahlandıran Yunanistan, barışı tehdit ediyor

İZMİR - Adalet Partisi Bitlis Senatörü ve Senato Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Kâmran İnan "Yunanistan'ın başta Girit olmak üzere Ege denizindeki adaları silahlandırması barışı tehdit ediyor" dedi.

Kâmran İnan İzmir'de Adalet Partisi tarafından düzenlenen konferansta yaptığı konuşmada Türk dış politikası ve Türk - Yunan ilişkilerine değindi. İnan, konferansta yaptığı konuşmada "Yunanistan ötedenberi genişleme politikası gütmektedir. Dünyanın hızla değişen askeri ve ekonomik dengesi karşısında Türkiye'yi yalnız bırakmak politikasını gütmektedir" dedi.

İnan, Yunanistan'ın Amerika Birleşik Devletleri Kongresini ve kamuoyunu etkiliyerek ABD'nin Türkiye'ye uygulamış olduğu silah ambargosunun devamı için yoğun bir çaba sarfettiğini belirterek "dış politikadaki bütün bu faktörler gözönüne alınarak birleşmeli ve toplu olarak bir dinamizm göstermeliyiz" dedi.

"Dış politikada kuvvetli olabilmemiz için iç politikada da birlikte olmamız gerekmektedir.

(THA)

Politika

Bir yıldır hiçbir kamulaştırma yapılmadı

Urfa'da Toprak Reformu çalışmaları tamamen durdu

ANKARA *(Politika)* Ecevit Hükümetinin Toprak ve Tarım reformu müsteşarı Prof. Saim Kendir Politika muhabirine yaptığı açıklamasında "1975 yılında Urfa bölgesinde hiç bir kamulaştırma hareketi olmadı. Olması da beklenemezdi. Çünkü MC'yi destekleyen toprak ağalarının pazarlık koşullarından biri de uygulamanın durdurulmasıydı" dedi.

Öte yandan, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün "reform çalışmalarını yerinde görmek" amacıyla 13 Mayıs günü Urfaya gideceği bildirildi.

MC iktidara gelmeden önce Urfa'da 2 bin 500 topraksız aileye dağıtılmak üzere 225 bin dönüm toprağın tapu tescili ve gerekli planlamasının yapıldığını belirten Prof Saim Kendir daha sonra şunları söyledi:

"Ecevit hükümeti zamanında tamamladığımız hazırlıklarla 1975 yılı sonuna kadar Urfa yöresinde 11 bin 500 aileye toprak verilecekti. 1975 yılı sonuna kadar bu yörede dağıtılacak toprağın yanında, tarımsal reformu gerçekleştirecek olan 22 kooperatif kuruluşunu tamam layarak çalışmalarına başlayacaktı. Bu arada bu kooperatiflere toplam 400 milyon liralık tarımsal kredi verilecekti. MC döneminde bunların hiç biri yapılmadı. Sadece 6 kooperatif kuruldu. Kurulan kooperatiflere ağalar da ortak oldular. Urfa'da bedeli ödenen 225 bin dönüm toprağın 30 bin dönümü dağıtıldı. geriye kalan 195 bin dönüm toprak ise eskiden işleten ağaların tasarrufuna terkedildi."

AÇIKLAMA VE SONRASI

"MC iktidar olduktan sonra yapılan bir radyo televizyon açıklamasında Urfa'da 1 haziran 1976 tarihine kadar tüm kamulaştırma çalışmalarının bitirileceği öne sürülmüştü. Ancak kamulaştırılması kararlaştırılan 120 bin dönümlük toprak için bugüne kadar hiç bir tebligatın bile yapılmadığı bildiriliyor. Bu durumda kamulaştırmanın gerçekleştirilmesinden söz edilebilir mi?"

MSP'li Battal Ayasofya'nın ibadete açılmasını teklif etti

KONYA - İslam Zirve Konferansı'nın İstanbul'da toplanması vesilesiyle Konya'da bir demeç veren MSP milletvekili Şener Battal, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılmasını teklif etti.

Bu konuda Türk Haberler Ajansına açıklama yapan Şener Battai şunları söyledi:

"İstanbul'a gelecek olan İslam devletlerinin temsilcilerine Ayasofya ibadet için açılmalı ve mümtaz misafirlerimiz bu büyük mabedde, ibadetlerini yapabilmelidirler. Esasen Fatih Sultan Han'ın vasiyetnamesi gereğince Ayasofya vakfı sadece, gayesine uygun olarak kullanılmalıdır. Bunun dışında, şimdiye kadar devam edegelen tatbikat son derece yanlıştır.

Hristiyanlara esirgenmeyen Ayasofya'da ibadet hakkı, Müslüman Dışişleri Bakanlarına da tanınmalıdır."

(THA)

Yay-Kur'da görevli 46 öğretmen başka görevlere atandı

ANKARA - Milli Eğitim Bakanlığı Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu Açık Yüksek Öğretim Dairesinde çalışan 46 öğretmen topluca başka yerlere tayin edildiler. 7 Mayıs günü gelen toplu kararname ile, 46 öğretmenin Ankara'da çeşitli okullara dağıtıldığı öğrenildi.

Yay-Kur'dan alınan öğretmenler için müfettişler grubunun düzenlediği rapora istinaden, ihtiyaç üzerine ve 657 sayılı kanunun değişik 76. maddesine göre, şeklinde gerekçeler gösterildi. Öğretmenler ise kararnamede yer alan teftişi geçirmediklerini söyleyerek, ilgililerin yerlerine komando öğretmen atanabilmesi için bu tertibin yapıldığını belirttiler.

TÖB-DER, Ankara Milli Eğitim Müdürünü halk düşmanı ilân etti

ANKARA (Politika) Ankara Milli Eğitim Müdürü Ali Rıza Çetiner, TÖB - DER Genel Merkezince halk düşmanı olarak ilân edildi.

TÖB - DER Başkanı Cemil Çakır da dün, Milli Eğitim Müdürünün tutumu hakkında bir açıklama yaparak, müdürün Ankara ilçelerinde öğretmen, imam ve halkın katıldığı toplantılar düzenleyerek, burada öğretmenlere ve halka hakaret ettiğini bildirdi. Cemil Çakır, milli Eğitim Müdürünün son olarak Kızılcahamam ilçesinde düzenlediği toplantıda öğretmenlere ve halka hakaret etmesi üzerine olaylar çıktığını ve yuhalandığını açıkladı. TÖB - DER Genel Başkanı Cemil Çakır bu konuda şunları söyledi:

"Son olarak 7 Mayıs 1976 günü Kızılcahamam'da düzenlediği muhtarların, imamların ve öğretmenlerin katıldığı toplantıda: "eğitimimiz 1939' dan beri amacından saptırılmış dünya kardeşliğine hizmet eden kurum haline getirilmiştir" demiştir. Kendisine milletvekiliyken buna niye karşı çıkmadığı sorulduğunda: "Bu salonda 'annemin cinsel ihtiyacı varsa istediğini yapar, o benim babam olur' diyen öğretmenler var" demiştir. Milli Eğitim Müdürünün bu sapık hareketi öğretmenlerin tepkisine yolaçmış, yuhalanmıştır. Yardakçıları bunun üzerine öğretmenlere saldırmış, çıkabilecek büyük olaylar güçlükle engellenmiştir.

PTT, kaybolan taahütlü maddeler için 50 misli tazminat ödeyecek

ANKARA - Taahütlü olarak gönderilen bir maddenin, kaybolması halinde PTT idaresi taahüt ücretinin 50 katı tutarında tazminat ödeyecek. Posta kanununda yapılan değişiklikler sonucu getirilen bir diğer maddeye göre ise değeri belli edilmemiş olan kolilerin kaybolması, çalınması veya hasara uğraması hallerinde PTT idaresi kolinin postaya verildiği yerdeki ve zamandaki gerçek değerini ödemekle yükümlü hale geldi. PTT, kolinin hasara uğraması halinde zarar derecesi göz önünde alınarak bir taahütlü tazminat miktarından az olmamak üzere, kolinin adi posta ücretinin 10 katı tutarında bir tazminat ödeyecek

(ANKA)

Çimento Fabrikalarındaki grevlerin işveren tarafından tahrik sonucu yapıldığı ileri sürüldü

KONYA - Konya Çimento Fabrikasında grevin başlaması üzerine Konya'ya gelen Çimse-İş Sendikası Genel Başkanvekili Ahmet Ginel, grevle ilgili olarak basına verdiği demecinde çimento fabrikalarındaki grevleri işverenlerin istediğini öne sürdü. Demeçte şu görüşlere yer verildi: "Konya Çimento Fabrikasında toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 5,5 aydır süregelmektedir. Çimento sanayinin ülkemizdeki çimento darlığı nedeniyle sendikamız, acele yoldan çıkmaza girmeyi uygun görmemiş görüşmeler bu nedenle uzamış ve grev gecikmiştir. Sanayi Bakanlığına bağlı olan 14 fabrikada önümüzdeki yıl sözleşme imzalayacaktır.

Schmidt, Cavucescu ve Jivkov Ankaraya geliyor

ANKARA - İslam konferansından sonra, Türkiye'deki diplomatik trafik, yoğunluğunu devam ettirecek. Alman Başbakanı Schmidt, Yugoslav Devlet Başkanı Tito, Romanya Devlet Başkanı Cavucesku ve Bulgar Başbakanı Jivkov Ankaraya gelecekler.

SCHMİDT'İN ZİYARETİ

Federal Almanya Başbakanı Schmidt'in Türkiye ziyareti 27 Mayıs tarihinden başlayarak üç gün sürecektir. Beraberinde 20 kişilik bir resmi heyet ve 25 gazeteciyle birlikte Ankara'ya gelecek olan Schmidt, daha sonra Suudi Arabistan'a resmi bir gezi yapacaktır.

Schmidt daha önce Yunanistan'ı ziyaret ederek Karamanlis'le görüşmeler yapmıştı. Ziyaret bu bakımdan Almanya'nın iki ülkeye ilgisini dengeli tutmaya özen gösteren politikasının bir gereği sayılmaktadır.

Schmidt ve Demirel arasındaki görüşmeler sırasında başlıca siyasi konuyu Yunanistan-Türkiye ilişkileri teşkil edecek. Almanya'nın bu ilişkilerdeki gerginliği gidermeye yönelik girişimleri değerlendirilecektir.

ANKA